

DARBININKAS

Vol. LX, Nr. 8

Vasaris-February 21, 1975

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

Savaitės įvykiai

JAV gynybos dep-tas pasirašė su Vinell korporacija 77 mil. dol. sutartį Saudi Arabijos tautinei gvardijai apmokyti, kaip apsaugoti aliejaus šaltinius ir aliejaus transporto įrengimus. Tam reikalui bus pasamdyta 1000 buv. Special Forces ir Vietnamo karo veteranų. Pagal pasirašytą 1974 su S. Arabija sutartį JAV įsipareigojo aprūpinti S. Arabiją ginklais už 335 mil. dol. Kongresas žada šį reikalą tirti.

Siekdamos įsistiprinti Persijos įlankoje, JAV pasiuntė į Omaną nenustatytą skaičių prieštankinių TOW raketų ir specialistų jų tarnybai apmokyti. Omano sultonas Quabus bin Said ir Britanija sutiko, kad JAV karo lėktuvai galėtų naudotis Masiros saloje esančia britų karo aviacijos baze.

Šiaurės Mariana salos, kur antro pas. karo metu vyko aršios kovos, numato pasirašyti su JAV sutartį, pagal kurią jos, kaip ir Puerto Rico salos, įeity į JAV bendruomenę. Šios salos yra 1500 mylių į pietus nuo Tokyo ir 3500 mylių į vakarus nuo Honolulu. Iki šiol jas valdė JT patikėtinio teisėmis.

1500 JAV malūnsparnių laktūnų pagal 5 metų sutartį su privačia Bell Helicopter International bendrove apmoko būsimus Irano oro kavalerijos brigados karius ir prižiūri malūnsparnių užlaikymą.

Gynybos sekr. James Schlesinger pareiškė, kad, sovietam nepristabdžius strateginio ginklavinimo, JAV bus priverstos didinti savo strateginį ginklavinimą iki Vladivostoke pasiektos susitarimo ribų.

Prez. Fordas paprašė kongresą paskirti Kambodijos papildomai karinei pagalbai 222 mil. dol.

Kinijoje ir Mongolijoje įvyko žemės drebėjimas, pasiekęs 7.3 pagal Richter lentelę. Apie padarytus nuostolius kinų agentūra nutyli.

Kovos Eritrejos prov. sostinėje Asmaroje su Etiopijos kariuomene vis dar tebevyksta. Vyriausybė, vengdama Etiopijos subyrėjimo, nesutinka su sukilėliais derėtis.

Valst. sekr. Henry Kissinger, tardamasis su Izraelio, Egipto ir Sirijos vadais, yra optimistiškai nusiteikęs ir numato vėl grįžti kovo mėn.

JAV ir Graikija pradėjo derybas dėl JAV bazių Graikijoje atėties.

Peshawar univ-te, Pakistane, padėta bomba užmušė šiaurės vakarų provincijos ministrį ir artimą min. pirm. Ali Bhutto bendradarbį Sherpao. Pakistano vyriausybė dėl to uždarė tautinę Avami partiją, jos turtą nusavino ir vadus areštavo.

Aliejų eksportuojančių valstybių pinigai plaukia į JAV, tačiau iki šiol jie yra investuojami į vyriausybės paskolas laktus. Pinigai nepanaudojami, kaip buvo prisibijoma, didžiųjų korporacijų akcijom pirkti.

Indija susitarė su jos valdomo Kašmiro dalies musulmonų vadu šeiku Mohamed Abdullah įjungti šią teritoriją į Indiją kaip autonominį vienetą ir paskyrė jį šios teritorijos pagrindiniu ministru.

Arabų valstybės atsisako investuoti pinigų per tuos bankus, kurių vadovybėje yra žydų, ar per tas finansines institucijas, kurios remia Izraelį. Tam reikalui Arabų lygos globoje veikia boikoto įstaiga.

(nukelta į 2 psl.)

NAUJAS LIETUVIŲ KALINIŲ SĄRAŠAS

Eltoj gautas naujas lietuvių kalinių sąrašas, kuris buvo pasiųstas Amnesty International Londono centrui: Anušis (Anužis) Vytautas, nuteistas 2 metams, Arajus V. — 5 m., Babonas P. — 5 m., Baužys Rimantas — 18 mėn., Butkus Z. ar D., Čekelis Rimas, g. 1955 — 3 m., Gajauskas Balys, Grinkevičius Kazys — 2 m., Gruzdys Kazys, Jakas Stasys — 2 m., Jastrauskas Antanas, Jucys Juozas — 2 m., Kačinskas Antanas — 3 m., Kaladė Vytautas, g. 1947 — 3 m., Kavaliauskas K., Kireljus Petras — 12 m., Kiudienė Veronika, g. 1920, Krauzaitė E. —

2 1/2 m., Kriščiūnas Pranas, Kukutienė S. — 3 m. lygtinai, Kukutis A. — 2 m., Kvarcejus B., Laucius Jonas, g. 1917 — 2 m., Macijauskas Juozas — 3 m., Mackevičius A., g. 1949 — 2 m., Mekšienė, Meškiniš, Mišaišius, Jonas, g. 1922 (?), Murauskas Algis, g. 1952 — 3 m., Paltarokas Petras, dr. Paulaitis Petras (?), Prapuolenaitis Juozas, Pupelis B., Bandis Zigmąs, g. 1920 — 10 m., Rugys Juozas, Ruškėnas, Sidas Vytas, g. 1928 — 25 m., Skiautis Liudvikas, g. 1935 — 25 m., Sliušnis Jonas — 5 m., Steikūnas I., Šerelis Tadas — 5 m.,

Širvis K., Šmačukas, Šušnys I. — 5 m., Tamonis Mindaugas, g. 1940 m., Terleckas A. — 1 m., Urbonavičiūtė Virginija — 1 m., Valskienė Kazimiera — 3 m. lygtinai, Žmuida Vytautas, Zukovskis Igor — mėn., Plumpa Petras — 8 m., Petronis Povilas — 4 m., Jaugelis Virgilijus — 2 m., Stasaitis Jonas — 1 m.

Jei kas tarp sumintų pavardžių atpažintų savo gimines ar pažįstamus, prašoma pranešti Eltai (29 West 57th Street, New York, N.Y. 10019) ir pateikti kiek galima smulkesnes žinias. (Elt)

Carnegie Endowment International Center patalpose vasario 14 surengtame priėmime Vasario 16-tosios proga. Iš k.: Estijos atstovas JAV Ernst Jaakson, Barbados gen. konsulas G.C. Springer, Panamos gen. konsulas — ambas. Juana Stagg, Haiti gen. konsulas W. Florestal, Urugvajaus gen. konsulas H. Goyen Alver, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Kinijos gen. konsulas — ambasad. K.C. Shah, Estijos konsulas Aksel Linkhorst. Nuotr. L. Tamošaitis

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

Lietuvos nepriklausomybės šventė New Yorke paminėta vasario 16 Kultūros Židinyje. Iškilmės prasidėjo 3 v. popiet. Minėjimą trumpu žodeliu pradėjo New Yoko Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Eugenijus Noakas. Jis tuoj pakvietė programos vedėją Ireną Vėblaitienę, kuri sklandžiu ir gražiu žodžiu palydėjo visą abiejų dalių programą.

Įnešus Amerikos ir Lietuvos vėliavas (inėšė moksleiviai, ateitininkai ir skautai), solistė Irena Stankūnaitė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Pianu palydėjo Aldona Kepalaitė. Invokaciją sukalbėjo Tėv. Paulius Baltakis, OFM.

Pakilių žodį apie Lietuvą ir jos nepriklausomybę pasakė ir pati programos vedėja Irena Vėblaitienė. Sveikino Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis prisiminė, kaip Amerikos lietuviai per 57 metus minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Jis taip pat perskaitė Valstybės sekretoriaus Henry Kissingerio laišką Lietuvos atstovui Juozui Kajeckui. Laiške prisimenama, kad JAV nepripažįsta Lietuvos okunacijos.

Martin J. Knorr, New Yoko valstybės senatorius, prisiminė, kaip senate buvo įnešta rezoliucija paskelbti Lietuvos nepriklausomybės dieną, kaip tai priėmė senatas ir tada paskaitė New Yoko valstybės gubernatoriaus Hugh L. Carey proklamaciją. Pasakė jis ir šiltą sveikinimo žodį, drauge prisimin-

damas Latviją. Estiją ir tų kraštų pastangas atgauti laisvę.

Po jo kalbos perskaitytas N.Y. Altos nutarimas ir senatoriui M. Knorr įteiktas Lietuvos trijų prezidentų medalis. Įteikė Altos pirm. dr. E. Noakas.

New Yoko miesto burnistro Beame proklamaciją paskaitė Ir. Vėblaitienė.

Martynas Gelžinis, uolus Klaidos krašto veikėjas, pasakė pagrindinę kalbą, ryškindamas garbingą Lietuvos praeitį, jos didelės laisvės kovas. Jis specialiai sustojė ties kryžiuočių ordinu, kaip jis norėjo užkariauti žemaičius ir kaip žemaičiai atkakliai kovojo 199 metus ir vokiečių spaudimą atlaikė. Pabaigoje prisiminė, kad valstybės, pagrįstos melu ir smurtu, visos sugriūva ir laimi teisybė. Ir dabar laimės teisybė, sugrius Sovietų imperija, kurioje viešpatuoja smurtas, priespauda, tautų persekiojimas. Ir Lietuva vėl bus laisva ir džiaugsis laisve su kitom Europos tautom.

Kalba buvo trumpa, pakili, pasakyta ugningai ir publikos mielai išklausyta.

Rezoliucijas angliškai perskaitė programos vadovė. Rezoliucijose dėkojama Amerikos žmonėm ir rinktiems valdžios atstovams, spaudai už parodytas simpatijas Lietuvai, už nepripažinimą Lietuvos inkorporacijos, dėkoja N.Y. senatoriam Javits ir Buckley, kongresm. Hanrahan ir New York Times, kurie padėjo išgelbėti Simą Kudirką iš koncentracijos stovyklos. Reikalaujama paleisti visus kalinius,

kurie yra įkalinti dėl politinių, religinių įsitikinimų. Reikalaujama tuoj atitraukti Sovietų kariuomenę, administracijos aparatą ir išvežti visus rusus kolonistus iš Lietuvos. Pasmerkiama Australija ir Naujoji Zelandija, kad pripažino Sovietam Baltijos kraštus. Kreipiamasi į JT Žmogaus Teisių Komisiją, į Genocido Konvenciją, kad sustabdytų žmonių persekiojimą Lietuvoje. Taip pat kreipiamasi į JAV vyriausybę ir kitų kraštų vyriausybes, kurios dalyvaus Europos saugumo konferencijoje, kad, užuot pripažinę dabartinę Europos padėtį, imtų ir išlaisvintų pavergtas Europos tautas.

Rezoliucija buvo priimta visais balsais. Ji bus išsiuntinėta JAV vyriausybės nariams ir spaudai.

Buvo pristatyti to vakaro svečiai amerikiečiai, New Yoko valstybės senato ir kongreso nariai.

Išnešus vėliavas, baigta oficialioji dalis.

Koncertinę dalį pradėjo solistė Irena Stankūnaitė. Ji padainavo: Tulpės — V.K. Banaičio, Oi niekur nėra — V.K. Banaičio, Jakubėno dvi dainas — Ievos, Mėlynį varpeliai ir bisui Dvariono — Žvaigždutė.

Antru išėjimu padainavo savo tėvo J. Stankūno sukomponuotas dvi dainas — Nemunėlis ir Vyturėlis ir Michaelos airą iš Carmen (Bizet) ir Kaip svaičgina, airą iš op. Romeo ir Julija (Gounod). Bisui — Mano sieloi laujama paleisti visus kalinius,

(nukelta į 8 psl.)

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

PANEVŽIO VYSKUPIMJA

SVĖDASAI

1974 kovo 7 ryte 11 val. Svėdasuose mirė kan. Petras Rauda. Jis buvo gimęs 1894 Radviliškyje. Velionio kunigo tėvas buvęs knygnešys, o jam pačiam tekę mokyti pas "daraktorių". 1917 tapęs kunigu, velionis visą gyvenimą šventai atliko savo pareigas. Vikaraudamas Joniškioje, daug prisidėjo prie Lietuvos Respublikos kūrimo. Ilgą laiką kapelionavo įvairiose Lietuvos vietose. Klebonaudamas Utenoje, keletui žydų tautybės piliečių išgelbėjo gyvybę. 1944 vysk. K. Paltarokas pakelia velionį į garbės kananinkus ir paskiria Kauno Kunigų seminarijos vicerektorium.

Pokario metais buvo saugumo organų persekiojamas ir nuteistas 8-eriems metams kalėti už tai, kad, žinodamas apie P. Klimo, Lastienės ir kt. asmenų ruošą memorandumą į užsienį dėl Lietuvos okupacijos, nepranešęs apie tai saugumui. Kan. P. Rauda kalėjo Turinske, Okuneve ir Molotovsko lageriuose.

Kauno saugume kan. P. Rauda teko kalėti su liaudininkų partijos lyderiu advokatu Toliušiu ir partizanų dalinio vadu "Vanagu". Kanauninko inteligencija ir romumas, o "Vanago" didvyriška kančia ir mirties bausmė atvedė Zigmą Toliušį prie Dievo ir Bažnyčios. Grįžęs iš lagerio Z. Toliušis kalbėdavo: "Pamačius bažnyčios bokštus, norisi verkti — dar gyva Lietuva!"

1957 kan. P. Rauda suimamas antrą kartą už dienoraštį, kuriame aprašė pirmojo kalnimo tardymus ir lagerio gyvenimą. Nuteisiamas 10-čiai metų kalėti. Mordovijos lageriuose kalėdamas, kan. P. Rauda pažino Ukrainos Katalikų Bažnyčios Primate, Metropolitą J. Slipij (dabartinis kardinolas ir Vatikano Akademijos narys) ir su juo artimai bendravo. Po 5-erių metų, palaužta sveikata, kan. P. Rauda grįžo į Lietuvą. 1965, visiškaip apakęs, vistiek eina kunigiškąsias pareigas Svėdasuose.

Paskutinėje ligoje jis kalbėjo, kad savo skausmus skiria už Panevėžio vyskupiją, o į vieno kunigo klausimą, ką noris pasakyti kunigams, atsakė: "Kad visi kunigai būtų tokie pareigingi, kaip kan. Br. Antanaitis". Kan. P. Rauda mokėjo 6 svetimas kalbas. Tėvynėje ir lageryje jį supo jaunimas ir inteligentai. Per visą gyvenimą džiaugėsi uoliai pareigas atliekančiais kunigais ir meldėsi už išduodančius Bažnyčios reikalus. Kan. P. Rauda ruošė mirčiai prof. Jurgutį, o rašytojas Vienuolis Žukauskas net du kartus pas jį atliko išpažintį.

Tauta neteko tauraus lietuvio, o Bažnyčia — ištikimo kovotojo ir aukos vyro. Užgeso didelės žiburos, per ilgus metus uždegęs šimtus mažų žiburėlių.

Svėdasiškiai gausiai rinkosi į bažnyčią pasimelsti už mylimo kanauninko vėlę. Pamokslininkai gražiai nušvietė velionio gyvenimą, darbą ir kančią. Buvo manoma laidoti sekmadienį, bet Utenos rajono Vykdomasis komitetas neleido, nes bijojo milžiniškos religinės demonstracijos, kuri "neigiamai" galėjo paveikti moksleivius. Utenos valdžia neleido laidotuvių dalyviams paruošti pietus valgykloje. Anykščiai ir Utena nedavė keleivinių mašinų žmonėms nuvežti iš Svėdasų į Uteną.

Anykščių, Kupiškio, Rokiškio ir Utenos rajonų kolūkiams buvo uždrausta duoti dėl laidotuvių sunkvežimius. Anykščiai mašiną išnuomojo vien karstui vežti. Koks nuostabus ateistų rūpestinumas — net mirusiojo kunigo neužmiršta. Vainikams vežti mašina buvo iškviesta iš Kunigų seminarijos. Iš Svėdasų į Uteną kan. P. Raudos karstą lydėjo 40 privačių automobilių. Gatvės visur buvo užtvindytos žmoniėmis. Valdžios pareigūnai, iždėmiai sekė laidotuvių procesiją, galėjo įsitikinti, kaip

Lietuvos liaudis moka pagerbti savo dvasios vadus.

Laidotuvėse dalyvavo vysk. R. Krikščiūnas, vysk. J. Steponavičius, vysk. L. Povilonis ir 180 kunigų.

ANYKŠČIAI

Lietuvos TSR Sveikatos Apsaugos Ministrui Kun. Petro Budriūno, gyv. Anykščiuose, Satalovo 8, Pareiškimas

Kiek metų Anykščių miesto ligoninėje tikintiesiems ligoniams neleidžiama pasikviesti kunigo su Švč. Sakramentu. Į jų prašymus atsakoma įvairiai: "Dar ne silpnas", "Jam jau nebereikia, o tik tau reikia", "Nėra specialios patalpos", "Parsivežęs namo, kiek norėsi, tiek kartų galėsi kunigą pasikviesti". Prašantieji apgaudinėjami ir pajuokiami.

1973 spalio 7 Valentino Kovo motina iš Daujočių kaimo ir Juozo Grizo duklė iš Čekonių kaimo prašė vyr. gydytoją Šinkūną, kad leistų kunigui aplankyti jų silpnus ligonius, bet jis leidimo nedavė. Po kelių valandų Valentinas Kovas mirė. 1973 rugpjūčio 19 pats ligonis Donatas Česūnas iš Storių kaimo ir jo artimieji maldavo vyr. gydytoją leidimo, tačiau šis kunigui atėti neleido. Ligonį lankymo metu pats gydytojas Šinkūnas kunigą iš palatos išvarė. 1973 liepos mėnesį kunigui neleido aplankyti Teklę Stasiulienę iš Viešintų, 1973 lapkričio 8 — Oną Bražiūnienę iš Stanislovo kaimo, 1973 lapkričio 19 — Emiliją Bagdonienę iš Elmininkų ir kt.

Spaudoje visada pabrėžiama, jog ligoninėse nedraudžiama atlikti religines apeigas, kurių prašo mirštantieji ar sunkiai sergantieji. 1974 sausio 3 Anykščių rajono laikraestyje "Kolektyvinis Darbas" P. Mišučio straipsnyje "Tarybinis įstatymas ir religija" rašoma: "Kulto tarnai gali aplankyti sergantį ligoninę, kalnimo įstaigose ir namuose, jei to jis pageidauja". 1973 lapkričio 30 "Tiesoje", straipsnyje "Įstatymas ir religiniai kultai" rašoma: "Draudimas netaikomas tų apeigų atlikimui, kurių prašo mirštantys ar sunkiai sergantieji, esantys ligoninėse ar kalnimo vietose". Tačiau Anykščių ligoninėje draudimas taikomas, nes neleidžiama kunigui aplankyti ligonio net tada, kai jis yra atskiroje palatoje. 1972 rugpjūčio 30 Stefanijai Karosienei, vienai gulinčiai vidaus ligų skyriaus 5-je palatoje, nebuvo leista pasikviesti kunigo. 1972 liepos 17 Petras Katinas ir Šukys, vienu du buvę palatoje, prašė kunigo, bet jų prašymas nebuvo išklausytas. Kai kviečiamas bandžiau ligonius aplankyti, gyd. Šinkūnas ligoninės kieme mane sulaikė ir įsakė grįžti atgal.

Prieš keletą metų šiuo reikalu kreipiausi į buvusį Anykščių rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoją K. Zuloną. Jis žadėjo padėti išaiškinti, tačiau teigiamų rezultatų nesulaukta. 1972 rugsėjo 17 prašiau, kad šį tikintiesiems opų klausimą spręstų dabartinis Anykščių rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Baltrūnas. Jis sakėsi, kad žmonės jau nekartą pas jį kreipėsi ir pažadėjo pasikalbėti su vyr. gydytoju. Atrodė, kad ši problema išsispręs, bet vėl kažkas pastojio kelią.

Du kartu Anykščių parapijos klebonas apie minėtus trukdymus Anykščių ligoninėje buvo pranešęs Sveikatos Apsaugos Ministerijos Profilaktikos skyriui. Be to, patys ligonių artimieji yra kreipęsi telegramomis į Sveikatos Apsaugos Ministeriją, prašydami leidimo. Apie sunkumus ligonių dvasiniu reikalu informuotas ir Panevėžio vyskupas, o per jį Religijų reikalų tarybos įgaliotinis.

1974 sausio 9 buvau iškviestas Anykščių vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojo A. Balt-

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

Airijos respublikos armija paskelbė neriboto laiko paliaubas Š. Airijoje ir Anglijoje. Britanija įsteigė visą eilę susisiekimo mazgų ryšiams su IRA daliniais palaikyti.

Indija diplomatinėje srityje palaiko arabų valstybių reikalavimus, tačiau jos nesutinka Indijai parduoti aliejų pigesnėmis kainomis.

JAV gynybos sekr. James R. Schlesinger paprašė kongreso 4 bil. dol. skraidančiom radaro stotim pagaminti.

JAV sutiko parduoti Iranui už 700,000 dol. 7 DD-963 klasės laivus naikintojus.

Britanijos izdo ministeris nustatė į Izraelį siunčiamų aukų labdariniams tikslams ribas. Spėjama, kad ši riba siekia 55 mil. dol. per metus.

D. Britanijos min. pirm. Harold Wilson išvyko į Maskvą ir susitiko su Brežnevu.

Komunistam užblokavus susisiekimą Mekong upe, JAV vyriausybė pasamdė privačią susisiekimo bendrovę Bird Air aprūpinti Kambodijos sostinę Phnom Penh lėktuvais.

P. Korejos prez. Park Chung Hee vedama politika per tautos atsisakymą buvo patvirtinta 73% balsų. Balsavime dalyvavo 77.8%.

Turkijos užimta Kipro dalis pasiskelbė savarankišku vienetu ir sutiko derėtis su likusia Kipro dalimi federacijai sudaryti.

JAV kongreso delegacija išvyksta į Kambodiją esamos būklės tirti.

JAV delegacija išvyko į Londoną dalyvauti stambiųjų javų auginančių valstybių konferencijoje pasaulinės javų rezervų sistemos sudarymui aptarti.

Britanijos konservatorių partijos pirmininku vietoj atstatydinusio Edward Heath išrinkta Margaret Thatcher, kuri savo pavaduotoju išsirinko William Whitelaw. Tai pirmoji Anglijos moteris, pasiekusi tokio svarbaus posto.

Prezidentas Fordas atšaldė 2 bil. dol. kelių statybai skirtų pinigų ir paskirstys juos atskiroms valstijoms.

Arabų lygos gynybos taryba Kaire nutarė sustabdyti Palestinos išlaisvinimo organizacijos vykdomus puolimus prieš Izraelį iš Libano.

Sovietų S-ga pasiuntė į Kiniją delegaciją deryboms dėl sienų atnaujinimi.

2000 iš Sov. S-gos išemigravusių žydų Romoje laukia vizų į JAV. Per 1974 į JAV atvyko 3490 sov. žydų, o per š.m. sausio m. — 465 žydai.

Paryžiuje YMCA Press išleido rusų k. naują A. Solženicyną knygą "Kai veršis puola ažuolą", kur novelės forma pavaizduojamas autoriaus gyvenimas nuo 1961 iki atvykimo į Šveicariją. Knyga yra verčiama ir į anglų k.

Danijoje gyveną Rytų Europos egzilai prašo remti jų užsimojimus

Kopenhagoje yra susiorganizavę Danijoje gyvenančių Rytų Europos egzilų bendras komitetas (Common Committee of East Exiles in Denmark), kuriame dalyvauja egzilai iš Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos.

LIETUVIAI PATEKO Į "NATIONAL GEOGRAPHIC" ŽURNALĄ

Aukšto prestižo žurnalas "National Geographic", vasario numeryje aprašydamas Baltijos miesto gyventojus, paskyrė net keletą paragrafų lietuviams.

Straipsnis iliustruotas pusės puslapio dydžio spalvota nuotrauka, vaizduojančia lietuvišką jaunimą šokant tautinius šokius Baltijos lietuvių metiniame festivalyje miesto aikštėje.

Autorius, Lietuvos žydų kilmės, pradeda nuo tautinio šokio ir "virintos", paliečia lietuvių nuolatinę kovą prieš sovietus, sumini "Lietuvių žymiausių poetą Donelaitį", Baltijos lietuvių patriarchą Nadą Rastenį ir baigia sakydamas, kad jo seneliai buvę iš Lietuvos, suamerikone. "O šiandien (lietuvių festivalyje susitikus su lietuviu, pamatius meno parodą ir t.t.) pirmą kartą man reikšmės turi mano lietuviška praeitis."

Kai Solženicynas buvo ištremtas iš Sovietų Sąjungos, akademikas Andriejus Sacharovas paskelbė savo viešą laišką, kuriame tarp kitko siūlė sudaryti tarptautinį tribunolą, kuris tirtų nuolatinius ir nesiliaujančius pažeidimus politinių, religinių, kultūrinių ir asmens laisvių Sovietų Sąjungoje. Minėtas komitetas tuojau pradėjo tuo reikalu kalbėtis su Danijos parlamentu. Po penkis mėnesius trukusių derybų pagaliau gautas sutikimas, kad toks tribunolas susirinks Danijos parlamento patalpose. Laikas — 1975 pavasaris.

Telefoniniame pasikalbėjime (1974 lapkr. 22) tarp komiteto ir dr. Sacharovo pastarasis be jokių rezervų tam sumanymui pritarė, laikydamas jį nepaprastai svarbiu. Sovietų žinių agentūra TASS gruodžio 23 aštriai puolė Danijos parlamentą, kad šis leido naudotis savo patalpomis antisovietiniam tikslam.

Pranešdamas visa tai savo š. m. sausio 1 laišku, Komitetas kreipiasi ir į Rytų Europos egzilų organizacijas bei jų informacijų centrus, prašydamas, kad jie painformuotų savo spaudą ir parremtų Komiteto užsimojimus, nurodydami patikimus liudytojus, siųsdami informaciją ir, jei galima, finansinę paramą.

Komiteto adresas: Common Committee of East Exiles in Denmark, Postbox 1035, DK-1007 Copenhagen K, Denmark, (Vlikas pasirūpins visokeriopai šiam reikalui padėti.) (Elta)

— Lietuvos laisvinimo reikalui per Tautos Fondą 1975 sausio mėnesį daugiau kaip po 25 dol. aukojo šie asmenys: po 50 dol. — kun. J. Žvirblis (Grand Rapids, Mich.), p.p. V. Grybinai (O'Fallon, Ill.); po 25 dol. — Anna Lenortas (Chicago, Ill.) ir K. Pabedinskas (Oak Bark, Ill.) Aukos Tautos Fondui galima nurašyti nuo mokesčių (tax exempt). Kiekvienas, paaukojęs nemažiau 25 dol., jei pageidauja, gali gauti Eltos biuletenius per visus metus. Tautos Fondo adresas: Lithuanian National Foundation, 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y. 11378. (E)

— Baltic Events, skirtas informacijoms apie valstybes, siekiančias Baltijos jūrą, paskutiniame (47) numery rašo apie penkių Lietuvos kunigų kreipimąsi į Žmogaus teisių komitetą Maskvoje, apie V. Sevruko pastangas prieš prievartą Lietuvos, informuoja, kad Lietuvos komunistų partijoje yra 97,000 narių, pažymi, kad Lietuvoje gyvenimas esąs pranašesnis negu Estijoje.

17. Matulis, Janis, arkivyskupas, Latvijos evangelikų liuteronų Bažnyčios vadovas,

18. Bychkov, A.M., Evangelikų baptistų tarybos generalinis sekretorius,

19. Hark, Edward, Estijos evangelikų liuteronų Bažnyčios arkivyskupas pavaduotojas,

20. Krylov, Igor Anatolyevich, Leningrado metropolijos delegatas.

Vertėjai:
1. Voskresenski, Mystislav Lvovich,
2. Bobrova, Nina Sergeyevna,
3. Gorina, Nathaly Ivanovna,
4. Nosova, Zinaida Ivanovna. (Žiūr. vedamąjį str. 3 psl.)

Okupuotoj Lietuvoj

(atkelta iš 1 psl.)

rūno, kuris mane raštu įspėjo, kad 1973 gruodžio 25 suteikiau ligonių patepimo sakramentą Julii Vitkevičiui iš Lagėdžių kaimo be ligoninės administracijos leidimo. Pas šį ligonį buvau tik apie 3 minutes prieš pat jo mirtį. Be to, Vitkevičienė man pasakė, kad vyr. gydytojo nespėjo surasti, o vyras labai silpnas. Žinoma, vyr. gydytojas Šinkūnas ir Vitkevičiui būtų neleides, kaip neleido 1974 sausio 15 Domui Šiliniui iš Viešintų, 1974 sausio 29 — Liudvikai Meškauskienei iš Anykščių vienkiemio, 1974 vasario 4 — Monikai Užackienei iš Anykščių ir kt. Tokia padėtis Anykščiuose jau daugiau kaip 15 metų. Šimtai žmonių buvo moraliai skaudžiai nuskriausti, nes nebuvo įvykdytas jų paskutinis prašymas, pačiu kritiškiausiu gyvenimo momentu — mirties valandą.

Maloniai prašau Jus, Ministre, pasirūpinti, kad Anykščių ligoninėje būtų laikomasi įstatymų apie religinius kultus, kad tikintieji galėtų pasinaudoti teise priimti Švč. Sakramentą.

Anykščiai, 1974.III.2.

Kun. R. Budriūnas

SVĖDASAI

1973 Svėdasų ligoninėje gydėsi "Žalgirio" kolūkietis Tuskenis. Jo žmona prašė gydytoją Kamarauskienę, kad leistų pas jos sunkiai sergantį vyrą ateiti kunigui. Gydytoja atžė: — Šliaužiok ant kelių kaip šunytis, vis tiek kunigo neleisiu.

PANEVĖŽYS

1974 balandžio mėnesį, saugumui reikalaujant, iš darbo buvo atleista Panevėžio miesto Finansų skyriaus mašininkė Marytė Medauskaitė. Saugumo mąnymu, ji esanti vienuolė.

AN ANS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS — įvairius ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazias, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras vedinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaikytinai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tarsi, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 935-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.

(Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS

55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas) Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046

(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam) Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus

Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelis vieta Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAMS (ekskursiniai bilietai)

GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS

New Yorko miesto burmistro įstaigoj vasario 14 lietuvių delegacijai buvo įteikta speciali proklamacija. Sėdi iš k.: counsilmanas T.C. Cuite—daugumos lyderis New Yorko miesto taryboj, dr. E. Noakas—New Yorko Altos pirm., burmistro atstovas comm. public affairs Angier Biddle Duke, A. Varnas. Stovi iš k.: P. Ažuolas, dr. M. Žukauskienė, P. Tutinas, D. Bagdžiūnaitė, I. Gasiliūnas, A. Koncė. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 centsEina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metam \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Atvažiavo "sveteliai"

Sovietų Sąjunga atsiuntė delegaciją į Jungtines Amerikos Valstybes. Žinia, tai jokia naujiena, nes tokių delegacijų čia daug pervažiavo. Visi socialiai valgė, socialiai apsipirko ir grįžė iškeikę kapitalistinį kraštą.

Bet ši delegacija yra vis dėlto naujiena. Sovietų Sąjunga visom jėgom remia ateizmą, išleisdama tam reikalui didžiules sumas pinigų. Tai ateistinė šalis, ir iš tos ateistinės, bedieviškos, šalies atvažiuoja 20-ties dvasiškių delegacija. (Delegacijos sąstatas skelbiamas 2 puslapy).

Kokia nuostaba! Iš tokios šalies, kur visi religiniai, kulto reikalai yra suvaržyti, surašyti ir partijos kontroliuojami, štai atvyksta į svetelius dvasininkai. Kaip čia suprasti, ko jie čia atvažiuoja? Pamokslų sakyti, misijų vesti, aukų parinkti savo statomom bažnyčiom, krikščioniškai spaudai, Šventam Raštui leisti, kunigų seminarijom išlaikyti? O gal atvyksta prašyti: broliai, gelbėkite, mes ten žūstame, mes esame labai suspausti ir persekiojami!

Kaip visa tai suprasti? Ko jie atvažiuoja?

-o-

Su nuostaba visi seka, kaip komunistinė sistema visom jėgom sapudžia tikinčiuosius ir brukte brukta savo religiją — ateizmą. Ateizmui viskas leista, o tikinčiųjų kiekvienas žingsnis apskaičiuotas ir suvaržytas. Ateizmą dėsto kiekviename universitete, parenka rinkitinius vyrus, sukelia pinigus, prispausdinta tiek knygų, kad galėtų visą žemės kamuolį uždengti ateistiniais raštais. Visas krikščioniško gyvenimo apraškas jie apstabdė, suvaržė, sukontroliavo, kad visa tekėtų, kaip nori partija. Yra, tiesa, ir kunigų seminarijos, bet ir ten kandidatams parenka partija, kunigus skirsto ir paaukština taip pat partija.

Ateistinė valdžia sugebėjo ir

dvasininkus pakinkyti savo tikslam — savo ateistiniam tikslam. Jie gal ir nemanė, bet visumoje taip yra: jie tampa partijai, kuri naikina religiją.

Bet kodėl štai atvažiuoja? Sovietai galėtų tik nusispiauti, juk dažnai jie taip daro. Bet ši kartė labai rūpi propaganda. Visam pasauly labai reikalus pagadino Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Ji sudėjo dokumentus apie religijos persekiojimą. Tos kronikos plačiai pasklido, ypač Amerikoje.

Tad reikia užbėgti įvykiams už akių, reikia aptemdyti tiesą nauju melu. O tai tegali padaryti tik aukštoji dvasininkija, kuri gyvu žodžiu pasakys — religijos ten niekas nepersekioja.

Delegatai patys į Ameriką atvykti negalėjo, nes tuoj čia būtų pasigirdę balsai — propagandistai atvažiuoja; bet surado tokius naivuolių, kurie ėmė ir pakviest į "svetelius".

Jie važiuos, giedos, smilks ir pasakys: matote, netiesa, ką tie buržuaziniai fašistai kalba, religija Sovietų Sąjungoje laisva. Ir atsiras tokių naivuolių, kurie tuo patikės. Ir to užtenka šiem Sovietų Sąjungos "misionieriam". Jie bus savo pasiekę.

-o-

Šioje misijoje, įsidėjęs sovietinių palaiminimų krėpylą, važiuoja ir Vilniaus arkivyskupijos valdytojas prel. Česlovas Krivaitis. Jam bus skiriami labai svarbūs uždaviniai — paneigti Kroniką, kuri jį patį aprašė, kaip parsidavusį Maskvai.

Paskelbti planai, kur jie visi drauge lankysis. Bet yra kelios dienos, kuriomis lankysis individualiai.

Pirmiausia prel. Krivaitis turi apsilankyti komunistinėje Laisvėje, ir ten su krapyla pašlaksyti, Bimbai ir kitiem suteikti daug džiaugsmo.

Paskui jau irsis pas lietuvius. Pasinaudodamas visų svetin gumu, senais krikščioniškais pa-

(nukelta į 5 psl.)

Normaliais nepriklausomos Lietuvos laikais ši diena tėvynėje ir svetur gyvenantiems lietuviams buvo didelio džiaugsmo šventė. Ji tėvynėje buvo švenčiama su kariuomenės, šaulių ir įvairių organizacijų paradais, iškilmingais susirinkimais, kuriuose dienos tema dažniausiai būdavo prisiminimas garbingos tautos praeities ir atkreipimas klausytojų dėmesio į pasiektus laimėjimus ir vis didėjančią tautos gerovę ir jos kultūrinę pažangą.

Šiais laikais, kaip visi labai gerai žinome, ši šventė mūsų tėvynėje yra uždrausta, mūsų trispalvė išniekinta ir pakeista raudonu skarmalu. Bet žmogaus mintys negali būti suvaržytos, joms nėra nei laiko, nei erdvės užtvary, ir lietuviai net ir šiandien pavergtoje tėvynėje prisimena laisvės dienas, kada jis, o ne rusas buvo lietuviškos savanorių ir partizanų kraują, jų motinų ašaromis bei doro lietuvių ūkininko ir darbininko prakaitu aplaistytos žemės šeimnininkas, kur jis be baimės gulė, be baimės kėlė ir kur jis savos demokratiskai išrinktos valdžios įstatymais savo gyvenimą tvarkė ir šviesesnę ateitį kūrė, o ne sovietinės ateistinės Rusijos iš Maskvos primestais įsakymais buvo valdomas.

Tik mes vieni, laisvame pasaulyje išsibarstę lietuviai, galime šiandien šitą mums taip brangią šventę prideramai paminėti. Tačiau ir mes, kol tėvynė neša neapsakomai sunkią barbarišką priešų vergiją, kurioje yra paneigiamos net pačios elementariausios žmogaus teisės, negalime šiandien linksintis ir džiūgauti, neturime šiandien gašinti laiko vien tik didžiudamiesi garbinga praeitimi, bet

TAS NE LIETUVIS, KURIS DIDŽIAIS DARBAIS NEŠVIES

Kalba, pasakyta Vasario 16-osios minėjime Bostone

A. MASIONIS
Elmwood Park, N.J.

turime labai rimtai ir su didžiausiu susikaupimu pažvelgti į realią tautos padėtį, įvertinti jos žūtbūtinę kovą už savo laisvę ir, pasisėmę sau jėgų ne tiek iš senos praeities, kiek iš gyvos ir tokios didvyriškos jos dabarties, paieškoti priemonių ir būdų, kuriais mes galėtumėm savo tautai padėti, nešamą vergiją tuo tarpu bent kiek palengvinti ir, eventualiai, ją kuo greičiau sutrumpinti. Kitaip sakant, kur mes begyventumėm, ką beveik turėmėm, visą laiką turėtumėm išnaudoti visus galimus būdus padėti tėvynei.

Tautos atgimimo žadintojų dvasia tėvynėje dar gyva

Mes visi čia susirinkusieji, gal tik su mažomis išimtimis, esame gimę Basanavičiaus, Kudirkos, Maironio, Vaižganto ir kitų mūsų tautos sąmonės ir tautinio atgimimo žadintojų žemėje ir esame išaugę ir subrendę jų dvasioje. Jeigu kai kurie buvom dar per jauni tai pilnai pajusti ir išgyventi anksčiau, negu palikome savo gimtąjį kraštą, tai mūsų auklėjimas ir toje dvasioje ugdymas vyko ir toliau, kad ir švėtimuose kraštuose, tėvų, mokytojų ir auklėtojų globoje.

Ta Basanavičiaus, Kudirkos ir Maironio dvasia dar gyva tėvynėje ir dabar. Juo daugiau neapykantos priešui, juo daugiau

meilės tam, kas sava, kas lietuviška, ir atvirškiečiai. Ir dabar, kaip ir anais spaudos draudimo laikais, kada už lietuvišką tiesos žodį, už lietuvišką maldaknygę lietuvis buvo tremiamas į Sibiro katorgą, lietuviškas, ne melo ir propagandos, bet dar laisvoje Lietuvoje spausdintas žodis yra lygiai lietuviu branginamas, nors lygiai ir dar net žiauriau yra ir persekiojamas. Persekiojamas kaip anais laikais ne tiek dėl to, kad jis yra lietuviškas, bet daugiau dėl to, kad jis yra tiesos žodis, demaskuojąs melą, apgaule, priešpauą, paneigimą lietuviui savoje nuo amžių jo tėvų apgyventoje žemėje teisę į nuosavybę, teisę savo pastatytuose ir meno turtais išpuoštuose maldos namuose garbinti Dievą, teisę mokyti savo vaikus ir jaunimą krikščioniškos dorovės ir moralės dėsniais, kuriais tauta nuo amžių savarankiškai tvarkė savo gyvenimą.

Ir kaip, Maironio žodžiais tariant, nebeužtvenksi upės bėgimo, taip nebeužgniausi tautinės lietuviškos sąmonės. Basanavičiaus, Kudirkos ir Maironio dvasioje sukurta giliai patriotinė literatūra, giesmėmis ir dainomis virtusi poezija spontaniškai dar ir šiandien prasiveržia ir nuskamba Lietuvos laukais ir miškais, ji ne atsitiktinai pasigirsta, bet dažnai išsiliesia iš lietuvių širdies jo namų, jo šeimos židinyje, nes ji yra įsisunkusi į lietuvių kraują, įaugusi į jo kaulus ir smegenis. Ji anksčiau,

nepriklausomybės laikais, lietuvių švietusi, jį guodusi, rodžiu si jam gyvenimo kelią, dabar iš naujo atgyja, sušvinta nauju grožiu, masina anksčiau turėta ir išgyventa laisve, įkvepia už ją vėl kovoti ir, jei jau nebegalima išieiti į atvirą kovą, tai tuo tarpu bent pasyviai ir kitomis galimomis priemonėmis: neklausyti, nepaisyti neteisingų ir primestų įstatymų, sabotuoti, demaskuoti visą melą, apgaule, priešpauą, persekiojimus ir visokį smurtą.

Tėvynės meilė ir tikėjimas

Apuvaizda palaiko tautos gyvybę

Šiandien, šia iškilminga proga, mes galime pagrįstai didžiulis savo tautos didvyriškumą atsparamu. Juk nė viena iš trijų vieno ir to paties likimo pavergtų Baltijos tautų neparodė okupantui tiek pasipriešinimo, kiek lietuvių tauta, nė iš vienos, proporcingai imant, tautos nebuvo tiek ištremta žmonių į Sibirą ir tiek dar ten palikta, kiek iš Lietuvos, nė viena tauta nebuvo suorganizavusi tiek savanorių partizanų pulkų raudonajam marui grįžtant atgal jį sustabdyti, kiek jų suorganizavo mūsų, nė iš vienos tautų nepasiskverbė per geležinę uždangą tiek narsuolių, kiek iš mūsų, nė vienoje pavergtoje tautoje nenušvito gyvi degantieji švyturiai, parodydami okupanto dangun keršto šaukiančius darbus ir reikalaujanti tautai laisvės, nė vienoje tautoje dvasios vadai, vyskupai ir kunigai, neparodė tiek didvyriškos drąsos, gindami savo tikinčiųjų teises ir eidami už tai ne tik į kalėjimus, bet net ir į mirtį, nė vienoje tautoje neatsirado tiek pasišventusių drąsuolių, vyrų ir moterų, surinkti tiek parašų po petijomis komunistų valdžios organams ir net Jungtinėms Tautoms, nė viena tauta, išskyrus pačių rusų, nėra sugebėjusi išleisti tokio dalyko kaip Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, ir pagaliau niekur net ir vaikai ir jaunuoliai neparodo tiek daug drąsos ir atsparamo, nepabūgdami jokių pasityčiojimų, grasinimų ir rimtų persekiojimų, nestodami į komjaunimo eiles, kaip kitur, bet laikydamiesi savo tėvų religijos, savo šeimos tradicijų, eidami, kaip eję, į bažnyčią, mokydamiesi religijos, tarnaudami mišioms ir t.t. ir t.t.

(Bus daugiau)

Prel. J. Končiaus laidotuvės Šv. Antano bažnyčioje Romoje (visai prie Lietuvių kolegijos). Evangeliją skaito salezietis kun. M. Burba, toliau iš k. kun. V. Rimšelis, MIC, prel. L. Tulaba, vysk. A. Deksnys, kun. G. Kijauskas, S.J., kun. D. Valentis, prel. K. Dobrovolskis, dešinėje sėdi kardinolas Samore ir vysk. Marcinkus. Nuotrauka padaryta sausio 16.

Elena Juciūtė

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

5

Saukėmės dangaus keršto patydomis, pašnabždomis, kad kas nepatikimas neišgirstų. Nebežinojome, ką kaltinti, ką prakeikti, nes ir tie kareiviai su nuogais durtuvais prie vagonų stovėjo ne savu noru; gal jie taip pat prakeikė savo dalią, kad buvo priversti svetimuose kraštuose vykdyti tokias ekzekucijas.

Daug kas visą kaltę vertė didžiosioms Vakarų valstybėms. Vienas bendradarbis su pagieža kalbėjo:

— Jie mus pardavė tiems barbarams, atidavė išskersti, tegu žinosi. Kai juos rusai užims, eisim į Angliją čekistais, rašysimės į partiją.

*

Kiek tūkstančių mūsų tautiečių tada išgabeno į Sibirą, gal nė čekistai nebesuskaičiavo. Visas kraštas liko, kaip po didžiulės audros.

Miškai pasipildė naujais atbėgėliais. Nesiliovė miškų "valymai". Kariuomenės daliniai, vadinamieji "pagraničnikai", žaliomis kepurėmis siautėjo po visą kraštą.

Netrūko ir iš kitos pusės keršto veiksmų. Tai šen, tai ten pasigirdavo gandas apie žuvusius komunistinius pareigūnus, šnipus, čekos agentus, politrukus. Daug žūdavo ir kareivių.

Aišku, valdžios žmonės visus bolševikų žiaurumus teisino "banditais", taip pat ir šią deportaciją. Bet tikrumoje ši deportacija turėjo kitą pagrindą — tai kolchozų įvedimas.

Ši kartą į gyvulinius vagonus pateko daugelis buvusių stambesnių ūkininkų. Šiuo metu jie nebesudarė pagrindinių partizanų rėmėjų kadro, nors partizanų eilėse turėjo ne mažai savo atstovų. Partizanų aprūpinimo, maitinimo našta teko dau-

giau smulkesniems ūkininkams, mažžemiams, trobelninkams, t.y. neturtingesniai luomui. "Buožės" kasdien buvo lankomi visokių valdžios pareigūnų, perkrauti reikalavimais, apipleinėjami visokiais būdais, daugelis privaryti iki visiško neturto. Jie buvo sekami, saugojami, įtarinėjami. Partizanams nesaugu buvo jų pastogė, ir šeimininkams daugiau pavojaus. Pas trobelninką partizanui buvo saugiau, ir pačiam trobelninkui mažiau pavojaus. Be to, mažesnieji ūkeliai jau buvo ir turtingesni už kasdien "skutamus", nepakeliamais mokesčiais ir pyliavomis apkrautus "buožės". Taigi, "buožės" nebesudarė pagrindinės "banditų" materialinės bazės. Jie buvo įbauginę, paklusnūs, iš baimės vykdė visus komunistinių pareigūnų įsakymus. Nesumokėję mokesčių ar pyliavų, buvo imami į kalėjimus. Deportacija juos palietė daugiau dėl to, kad liktų tušti namai, sodybos kolūkių centrums sudarinėti.

Išvežtųjų ūkiai davė pradžią kolchozams (kolektyviniams ūkiams). Išgąsdinti likusieji gyventojai nebesipriešino kolektyvizacijai, visur visi "su džiaugsmu" atidavinėjo savo ūkius valstybei, nes negalėjo užsimokėti didelių mokesčių. Man nebeteko matyti tos kolektyvizacijos.

*

1948 m. rudenį gavome žinią, kad mūsų ketvertuko vadovas areštuotas. Kitas mūsų ketvertuko narys R.L. buvo išsikėlęs kitur gyventi, net nežinojome kur.

Ruošėmės areštui ir mudvi su Maryte. Juk visko gali būti. O pasirošti visada reikia, nes nežinai nei dienos, nei valandos, kada ateis eilė. Ką gi ruošėmės? Ogi sunaikinome bet kokią netinkamą literatūrą ir visa, kas galėtų būti apkaltinimo medžiaga.

Praejo mėnuo, kitas, trečias, niekas mūsų niekur nekviečia, nei pas mus ateina. Apširaminome, kaip niekur nieko, tik žmogaus buvo gaila, nors ir nežinojome, už ką paimtas ir kur jis yra.

Atšventėme naujus 1949 metus. Nelinksma buvo po tiek pergyventų nuostolių: nežinoma ateitis kėlė baimę. Žinojome, kad mūsų laimingieji metai praėjo. Nelinksmino jokie įprasti linkėjimai. Dabartinė padėtis mums tik vargą, nelaimės lemia. Argi galima džiaugtis, kada visas kraštas liūdi? Ir mūsų — likusiųjų — nežinomas rytojus.

AREŠTUOTA

Sausio 12-tos dienos vakarą, apie 9 val., išgirdau, kad pas Marytę kažkas atsisėdė ir klausia manęs. Iš Marytės buto buvo durys pas mane. Greit jos atsisėdė ir pamačiau čekistą rusų Sadovniką su dviem stribais. Rusiškai įsakė man ruoštis eiti su jais, o patys padarė kratą kambaryje ir virtuvėje. Aišku, nieko nerado, prie ko galėtų prikišti, tik nusistebėjo, kad pas mane daug laiškų. Čekistas įspėjo, kad laiškų nereikia laikyti, reikia juos sunaikinti. Man buvo neaišku, ką gali piktą padaryti tie laiškai, jeigu juose nieko bloga neparašyta. Tačiau jis žinojo, ką daro laiškai: adresai ant voko išduoda kitus. Bet kolį adresą radę, jie gali areštuoti žmogų, nors ir nieko apie jį nežino. "Daitė tolko čelovieka, a vinu naidiom" — Duokite tik žmogų, o kaltę surasim, — čekistų šūkis.

Buvau areštuota. Apširengiau, pasiėmiau didesnį rankinuką ir norėjau imti maišelį, įsidėti drabužių, bet milicininkas (stribas) lietuviškai pasakė, kad nieko neimčiau, tik pinigų ir šiek tiek maisto.

— Nieko rimta nėra, greit grįši, — pasakė jis.

Pinigų mažai turėjau. Mažai ką turėjau ir maisto.

(Tas rusas Sadovnik ir milicijos viršininkas Dulskis, kuris anksčiau buvo trumpam mane areštavęs, abu vėliau žuvo nuo partizanų kulkų — grįžus sužinojau).

Marytės vyras buvo komandiruotėje, tarnybos reikalais išvykęs kelioms dienoms. Namie buvo tik broliukas gimnazistas, 15 m. amžiaus.

Kaip vėliau sužinojau, mane išvedant vienas stribas pasiėjo pas Marytę. Netrukus sugrįžo tas pats rusas ir areštavo ją. Kartu abiejų neėmė, kad aš nežinočiau apie jos areštą.

Milicijoje man niekas nieko nesakė ir neilgai telaike. Greitai įsodino į atvirą sunkvežimį, kurio pakraščiais aplinkui buvo suolai, pasodino ant suolo priekyje, palei kabiną, o ant kraštinių suolų susėdė penki stribai su paruoštais šautuvais rankose — lygu į musė iš amotos sąudyti.

Buvo jau vidurnaktis, nieko nebuvo gatvėse, niekas nematė, nieko nesutikome. Važiuojant pro mokyklą, buvo ypatingai skaudu, kaip tėviškę paliekanet, — juk čia tiek daug gerų vaikų, kurie mane suprasdavo net iš žvilgsnio, be žodžių... Vos vienas, kitas tebuvo parsidavėlis, kurių visi bijojome.

(Bus daugiau)

MIRGA MARGA SPORTE

Sausio 25-26 Šiaulių manieže Lietuvos lengvatlečiai nugalėjo Estiją 150-98. Abiejose rinktinėse pasigesta kai kurių žymūnų — ypatingai estai rėmėsi jaunomis pajėgomis.

Geriausios pasekmės moterų rutuly, kur dėl laurų varžėsi dvi Rimos: Makauskaitė iš Vilniaus ir, estė, Plistkina. Vilnietė Rima beveik neabejojo savo pergale, tačiau jos bendravardė iš šiaurės jau pirmu stūmimu pasiekė 17,48 m (naujas Estijos rekordas, uždaroje patalpoje). Pajutusi pralaimėjimo pavojų, vilnietė lyg atsibudo, trečiuoju bandymu nustūmė 17,63 ir laimėjo.

Vyrų gr. ryškiausias rutulininkas kaunietis Plungė — beje, jo vardas Rimantas, tad labai tinka į anksčiau minėtų dviejų Rimų draugystę. Kaip ir laukta, Plungė pasiekė 19,06 ir to užteko pergalei. Plungei netalkino kitas pajėgūnas, Skapas, nes nepasitikrino sveikatos ir neturėjo teisės dalyvauti.

Vyrų į aukštį, atrodo, laimės tarptautinės klasės šuolininkas Lumis (Estija), 1974 persirites per 2,21 m. Betgi staigmena — Vilniaus moksleivis Sandrauskas, iki šiol tesėjęs 2,00, šį kartą įveikė 2,05, o Lumis su 2,00 liko antruoju.

Moterų gr. į aukštį nusvėrė švėksnietė Kiudytė, peršokusi 1,74, 2. estė Sang 1,71. Po to Kiudytė dalyvavo SS jaunimo lengvosios atletikos pirmenybėse Leningrade ir ten peršoko 1,78 — geriausia Lietuvos pasekmė uždaroje patalpoje, be to vienu centimetru daugiau nei Lietuvos rekordas, kurį švėksnietė buvo pasiekusi 1974 vasarą Alma Atos stadione.

SS nusipelniausio sporto meisterio vardas suteiktas šuolininkui į aukštį Kęstučiui Šapka. 1974 Europos pirmenybėse Kęstutis peršoko 2,25 — vice-meisteris. Šapka yra ketvirtas Lietuvos lengvatlečių, taip atžymėtas. Iki šiol tokį vardą buvo gavę: ėjikas Mikėnas, ietininė Zalagaitytė-Kalėdienė ir bėgikė Sabaitė (dabar Razienė).

SS aukščiausios lygos vyrų krepšinio pirmenybėse vasario 1 Kauno Žalgiris po 22 rungtynių turėjo 11 pergalių ir lentelėje užėmė 5 vietą (10 komandų). Kitas lietuvių penketukas, Vilniaus Statyba, su 5 laimėjimais, tenkinosi 9 vieta. Estam atstovauja Tartu Kalev — po 20 rungtynių 7 pergalės ir septintoji vieta. Latvių vieneto aukščiausio lygoj nėra. Stiprios Rygos TTT krepšininės — nugalėjo Prahos Spartą 90-71 ir Europos kraštų meistrių turnyre žaidžia ketvirtą kartą.

Rutulinkė Rima Makauskaitė

Vitas Gerulaitis, sužibėjęs 1975 JAV teniso pirmenybėse Philadelphiajį ir pasiekęs baigimą Roanoke, Virginijoje, turnyre, toliau žaidė St. Petersburg, Floridoj. Pradžioje Vitas nugalėjo A. Amritay (Indija) 6-3, 6-1, bet vasario 5 nelauktai pralaimėjo prieš Pattison (Rodezija) 6-2, 3-6, 4-6. St. Peterburgo turnyre, kurį laimėjo Ramirez (Meksika), Vitas buvo įrašytas pirmuoju. Vasario 9 Vitas pradėjo žaisti Salisburij, Maryland, turnyre ir nugalėjo Taygan (JAV) 6-3, 6-4.

Prieš 25 metus, 1950 vasaryje, Brooklynio Lietuvių Atletų Klubas krepšinininkai buvo nuskrėję į Toronto ir draugiškose rungtynėse nugalėjo Toronto Vytį. Toks skrydis tais laikais buvo naujiena. Abiejose komandose vyravo žaidikai dar iš Europos dienų. Beje, 1950 Brooklynio LAK komanda buvo laimėjusi Eastern District YMCA lygos pirmenybes. Kiekvieną šeštadienį Brooklyn Eagle (dabar neina) dienraštyje pirmenybių rungtynės būdavo gana plačiai aprašytos. Į rungtynes, savųjų paremti, susirinkdavo pora šimtų lietuvių žiūrovų. Brooklynio LAK krepšinininkams vadovavo ABC trejetukas (Arturas Andriulis, Algirdas Birutis, Kęstutis Čerkeliūnas).

Vilniaus Sporto sausio 11 laidoj paskelbtas A.B. rašinėlis apie sporto teisėjus: "Šie dirigentai neturi lazdelių, nesinaudoja partitūromis ir neviki frakų. Tačiau jų judesiai — ne mažiau išraiškingi, jų pašaukimas — ne mažiau kilnus, o darbas — nė kiek ne lengvesnis. Jie — sporto teisėjai. Jie vadovauja, improvizuoja, jie turi daug teisių, tačiau neturi vienos — sutrikti aistrų sukuryje, suklysti tuomet, kai nervai įtempti tarsi smuiko stygos, kai geriausi draugai ringe, aikštelėje tampa varžovais, kai švilpuko aidėjimą nustelbia tribūnų švilpesys ir ovacijos. Ne kiekvienas gali tapti dirigentu. Tikru. Tam reikia talento. Ne kiekvienas ir nori. Tam reikia drąsos. Ne kiekvienam ir galima. Tam reikia sąžinės."

K. Čerkeliūnas

Pas Australijos lietuvių (4)

LITERATŪRA IR MUZIKA ADELAIDĖJ

Kalėdų antros dienos vakarą įvairių Australijos ir Amerikos vietovių lietuvių būrėsi į Adelaidės Lietuvių Katalikų Centrą. Tam centrui arba lietuviškai papirpiai sėkmingai vadovauja lietuvių Tėvai Marijonai. Šiuo metu klebonu yra Tėv. A. Spurgis, MIC. Jam talkina Tėv. A. Kazlauskas, MIC.

Lietuvių dienų programoj dar prieš oficialų atidarymą įtrauktas literatūros dainos ir muzikos vakaras. Šio vakaro programą sudarė ir gana punktualiai ją pradėjo poetas ir žurnalistas Pranas Pusdešris. Sceną puošė kalėdiška eglutė su šiaudinukų papuošalais.

Programą pradėjo Adelaidės poetė, jauniausia programos dalyvių tarpe, Lidija Šimkutė-Pocienė. Programoj užrašyta, kad ji skaitanti savo kūrybą. Ar prozą, ar poeziją? Paskaito kiek, patyli kiek, vėl skaito. Tarpus užpildo per garsiakalbius transliuojama muzika. Žodžiai gražiai parinkti, mintis gal kiek liūdnoja. Tik publika nelabai susigaudė, kur čia tik pauzės, kur pabaiga. Ir ploti buvo pradėję. Tik autorė pradėjo galvą kratyti, kad dar ne viskas. Palaukit kiek iki galo.

Rasa Kubiliūtė, Adelaidės jauna muzikė ir dirigentė, labai rimtai nusiteikusi paskambino D. Debussy Prelūdą.

Vincas Kazokas, atvykęs iš Sydney, skaitė ketvertą savo eilėraščių iš poezijos rinkinio "Ugnis ir žodis".

Malonaus tembro solistas bosas Jurgis Rubas iš Melbourne padainavo J. Tallat-Kelpšos "Žalių lankelį", A. Apanavičiaus "Trakų pilis", A. Vanagaičio "Stasys". Jam akomponavo rimtoji Rasa Kubiliūtė.

Viktoras Baltutis, Adelaidės lietuviams pažįstamas felfetonistas, klausytojus palinksmino skaitydamas "Persimainymą". Malonaus tembro, aiškių tarsi senos autorius gražiai vystė pasakojimą apie Motiejų, kuris savo žmonos Mortelės skausmui sumanė pasidaryti tikrą australu. Aukojo tam tikslui viską — lietuvišką visuomenę, draugus, lietuviškus papročius kalbą, pagaliau net savo dantis. Vis kad tik geriau būtų prisitaikoma prie australiško gyvenimo. Atomazgoj sulaukta Motiejaus atsivertimo.

Po pertraukos Sydney lietuvių poetė Aldona Veščionaitė-Janavičienė padeklamavo ketvertą savo eilėraščių. Jie ir skambūs ir netrumpi. Jei ne visus pagavai patys eilėraščiai, tai puikiai nuteikė autorės interpretacija ir šauni atmintis.

Literatūros vakaro programos dalyviai: Iš k. sol. G. Vasiliauskienė, komp. B. Budriūnas, poetė M. Malakūnienė, pianistė R. Kubiliūtė, L. Pocienė, J. Rubas, A. Veščionaitė, V. Kazokas, A. Lukšytė, J. Mikštas, V. Baltutis, Pr. Pusdešris ir ALB krašto valdybos pirm. V. Neverauskas. Nuotr. A. Budrio

Agnė Lukšytė, rašytoja iš Sydney, skaitė ištrauką iš novelės "Antras beldimas". Nors ištrauka buvo netrumpa, bet daliai klausytojų liko kiek neaišku dėl aprašomosios senstelėjusios ponios nuotaikų.

Solistė Genė Vasiliauskienė, akomponuojant iš Los Angeles, Calif., atvykusiam kompozitoriui Broniui Budriūnui, graščiai padainavo jo trejetą dainų: "Išauš pavasaris", "Dainos gimimas", "Išdykęs rudenėlis".

Juozas Mikštas, gyvenęs Victoria provincijoje, skaitė ketvertą

savo eilėraščių daliai rimitomis, daliai linksmomis, daliai aktualiomis dienos remomis.

Programą baigė Melbourne poetė Marija Malakūnienė su trejetu patriotinių eilėraščių iš ciklo "Esu žmogus".

Visus dalyvius sukvietus į sceną ir juos apdovanojus gėlėmis ar puokštėmis, dėkojo Australijos LB krašto valdybos pirmininkas Vyt. Neverauskas. Paskutinį uždaromąjį ir padėkos žodį tarė vakaro rengėjas Pr. Pusdešris.

K. Bučmys
(Bus daugiau)

ROCHESTER, N.Y.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas—vasario 23

Vasario 23, sekmadienį, 11 val. Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos bažnyčioj bus paminėtos už mirusius Lietuvos laisvės kovotojus. Organizacijos su savo vėliavomis dalyvauja organizuotai. Mišių metu giedos Lietuvių Bendruomenės choras, vadovaujamas Jono Adomaičio; vargonuos R. Obalis.

3 val. p.p. Šv. Jurgio parapijos salėj bus iškilmingas Vasario Šešiolikto minėjimas. Lietuvos laisvinimo klausimu pranešimą padarys prof. dr. Jonas Genys, svečias iš Washington, D.C. Meninę programą atliks J. Adomaičio vadovaujamas choras ir lituanistinės mokyklos mokiniai.

Rochesterio ir apylinkės lietuvių maloniai yra kviečiami minėjime dalyvauti.

To paties sekmadienio rytą, 9 val., Lietuvos nepriklausomybės minėjimą praves R. Kiršteinai per XXI radijo stotį, FM 91.5, lietuvių radijo programos metu, anglų ir lietuvių kalbomis.

Vasario 13 Rochesterio miesto burnistras lietuvių atstovam įteikė proklamaciją, skelbiančią, kad Vasario 16-oji yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymo diena. Lietuvių delegacijai vadovavo Altos pirm. Juozas Juras.

Parapijos perkėlimo reikalai Vasario 9 įvyko pakartotinis balsavimas dėl parapijos perkėlimo į vadinamą saugesnę vietą. Balsavimas buvo slaptas, ir balsus skaitys tik parapijos kunigai. Yra rasta vieta netoli dabartinės parapijos Ironduoit priemiesty, bet tos vietos katalikų klebonas atsisako mus į savo "teritoriją" įsileisti, aiškinamas, kad šiame priemiesty yra per daug katalikų bažnyčių, kurios verčiasi sunkiai.

Vasario 9 įvyko pakartotinis balsavimas dėl parapijos perkėlimo į vadinamą saugesnę vietą. Balsavimas buvo slaptas, ir balsus skaitys tik parapijos kunigai. Yra rasta vieta netoli dabartinės parapijos Ironduoit priemiesty, bet tos vietos katalikų klebonas atsisako mus į savo "teritoriją" įsileisti, aiškinamas, kad šiame priemiesty yra per daug katalikų bažnyčių, kurios verčiasi sunkiai.

Nauja lietuvių radijo klubo vadovybė Lietuvių radijo klubo apyskaitinime susirinkime vasario 2 buvo išrinkta nauja klubo valdyba: pirm. Aleksas Gečas, vicepirm. Raimundas Kiršteinai, sek. stud. J. Krokytė, išd. stud. Rūta Ilgūnaitė ir Liucija Laukaitienė — programos koordinato-

rė. Buvęs ilgametis šio klubo pirm. Pranas Puidokas išrinktas garbės pirmininku. Lietuvių radijo pusvalandžio programą veikia sekmadieniais 9 val. ryto iš radijo stoties XXI, FM 91,5 banga. Programa išlaikoma narių aukomis.

Vysk. M. Valančiaus minėjimas

Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos taryba yra nutarusi iškilmingai paminėti didžiojo Lietuvos vyskupo Motiejaus Valančiaus 100 metų mirties sukaktuves. Minėjimas greičiausiai įvyks rudenį.

Labiausiai perkamos knygos

Šiuo metu labiausiai perkamos knygos: El. Juciūtės "Pėdos mirties zonoje", mūsų tautos kančių dokumentinė knyga, Pr. Naujokaičio "Lietuvių literatūros istorija", A. Smetonos "Pasakyta parašyta", A. Rylišio "Fragmentai iš praeities miglo", atsiminimai. Naujos plokštelės: Laumių juosta, Kalnuos dainuoja, Kun. Gorinas dainuoja ir Su šoku ir daina.

Lietuvių spaudos kioskas veikia Šv. Jurgio parapijos žemutinėje salėj sekmadieniais nuo 10:30 ryto iki 12:30 val. p. p., 555 Hudson Ave.

Organizuojamas Rochesterio lietuvių muziejus. Jo pradininkas — Br. Krokys. Vieta — Šv. Jurgio parapijos klasė.

sb.-

— PLB valdyba, panaudodama JAV LB krašto valdybos Vasario 16 proga anglų kalba paruoštą spaudai medžiagą, pritaikė ją Australijos visuomenei ir pasiuntė septyniems didiesiems Australijos dienraščiams. Straipsniuose Australijos visuomenė kviečiama įtaigoti vyriausybę atšaukti Pabaltijo valstybių aneksijos pripažinimą.

M. K. Čiurlionis — Žemaičių koplytėlės

Kęstučio Šapkos pedomis — vilnietis moksleivis Sandrauskas, 1975 sav. šio mėnesį Šiauliuose į aukštį peršoko 2.05 metro.

PAŽINKIME

M. K. Čiurlionis

ŽEMAITIJOS KOPLYTĖLĖS

Žemaitija Čiurlioniui buvo lyg antroji tėvynė. Čia jis mokėsi Plungės kunigaikščio orkestro mokykloje. Plungėje ne kartą atostogavo, buvo Kuliuose, kur gyveno žmonos tėvai (Vincas ir Sofija Kymantai tarnavo valstybiniame monopolyje). Čiurlionis turėjo progos stebėti gamtovaizdį, įsijausti į jo mistiką.

Prie Žemaičių kapinaičių, kurias aprašė praeitame numeryje, šliejasi ir šis paveikslas — Žemaitijos koplytėlės, kitur vadinami — kryžiai. Jei kapinėse matome tik siluetus, tai čia tie kryžiai atidengti ir parodyti savo senobiniame grožyje.

Paveikslas turi du planus. Pirmas planas — pakelė, o gal kokių senų kapinaičių šlaitas. Žalioj žolėj matome "išaugusius" tris kryžius. Visi jie koplytstulpiai, su gražiais šoniniais ornamentais. Mažasis prie stogo turi platų saulės ornamentą. Tas

mažasis, lyg išsigandęs, svyra prie didžiojo kryžiaus ir taip susilieja į vieną siluetą.

Žolėje matome ir gėlyčių, žydi ramunėlės, stovi išsipūtusi pienė. Tai Čiurlionio mėgstamos gėlės, dažnai įvedamos į paveikslus. Ir čia jo gėlytės suteikia ramybės ir išjudina spalvų ritmą.

Antrajame plane matome kalnelį su įvairiais vasarųjų rėžiais. Horizonto linijoje — čiurlioniškai pavaizduoti medžiai ir taip pat dviejų kryžių siluetai.

Paveikslas pasižymi ramia nuotaika. Tie kryžiai atrodo lyg žmonės, kurie užsisvajoję žiūri į tolumas.

Dažnai šio paveikslą reprodukcijos yra iškreiptos iš spalvinės gamos. Pav. mokyklom skirtame "Gintaro" vadovėlyje tas paveikslas atspausdintas rudoje gamtoje. Atrodo, kad būtų ruduo, visai neturi žalos spalvos, o žalia spalva čia labai svarbi. Ji dvelkteli pavasariu. (p.j.)

PASaulio LIETUVIŲ JAUNIMAS RUOŠIASI TREČIAJAM SAVO KONGRESUI

Margučio patalpose Chicagoj sausio 18 įvyko trečiojo jaunimo kongreso ruošėjų posėdis. Tas kongresas prasidės šių metų gruodžio 20 Pietų Amerikoje ir baigsis 1976 sausio 6. Jaunimas ir vyresnieji suėję kartu pasidalinti patyrimais bei žiniomis. Tad posėdžio tikslas buvo koordinacinis. Dalyvavo šie asmenys: PLB pirmininkas Bronius Nainys, vicepirmininkas Romas Kasparas, sekretorius Juozas Šlajus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila, Kanados LB krašto valdybos pirmininkas Jonas Simanavičius, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) ryšių centro taktininkai Emilija Pakštaitė, Rūta Nainytė, Pijus Stončius ir (vyriausias ryšių centro vadovas) Mindaugas Pleškys, Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos (ALJS) neseniai išrinkta pirmininkė Daiva Vaitkevičiūtė, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos (KLJS) pirmininkas Almis Kuolas, KLJS vicepirmininkė kongreso ruošiai Gabija Juozapavičiūtė, kongreso komiteto atstovė iš Brazilijos Živilė Juraitytė ir kongreso informacijos tarnybos (KIT) vadovas Romas Sakadolskis.

Daugelis posėdžio dalyvių padarė pranešimus.

B. Nainys papasakojo apie kelionę į Australiją, vykusią pereinamųjų metų gale. Pranešimas buvo svarbus kongreso reikalui, nes vienas iš B. Nainio uždavinių Australijoje buvo sužinoti, kaip Australijos jaunimas žiūri į kongresą, kokias pastangas jis yra dėjęs kongresui ruošti. Jam teko susitikti su Australijos jaunimo Adelaidės Lietuvių dienoje ir formaliai aptarti trečiąjį jaunimo kongresą. Australijos jaunuoliai į kongresą žiūri entuziastiškai. Jų didžiausia klintis

PATERSON, N.J.

Atvyksta Simas Kudirka

Simas Kudirka su šeima atvyksta į Patersoną ir dalyvaus Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kuris bus vasario 23.

Pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje bus 10:30 v. Mišių metu skaitymus skaitys Simas Kudirka.

Minėjimas bus 2 val. popiet Paterson Catholic Regional aukštesniojo mokykloje, 764 11 Ave., Broadway (4 kelias), ties įvažiuoju į 20 kelio.

Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Sveikinimo žodį tars S. Kudirka, miesto majoras Kramer, kuris įteiks S. Kudirkai miesto raktus.

Meninėje programos dalyje dainuos solistas Liudas Stukas, taip pat šoks ir tautinių šokių grupė Liepsna, kuriai vadovauja Birutė Vaičiūnaitė.

Vaišės Simui Kudirkai pagerbti bus 4 v. popiet Šv. Kazimiero parapijos salė, 139 Montgomery Pl., Patersone, N.J. Vaišėm vadovaus prof. dr. Jokūbas Stukas.

Minėjimą ir vaišes rengia L.B. apylinkės valdyba ir stipri talka. Valdyba

Atvažiuo "sveteliai"

(atkelta iš 3 psl.)

pročiais, pabėję į klebonijų duris ir išstare: nekalta avelė prie durų, įsileiskite. Ir ką reikės daryti?

Lietuvoje kunigai, kai nori boikotuoti kulto ministerio pristatymus, suranda reikalingą ir išvažiuoja. Vadinasi, nepriima. Tegu sau žinoti.

Ir čia reikėtų geriau jį palikti anapus mūsų lietuviško gyvenimo. O jei kur įsibraus ar kokiu gudrumu pateks, tenka jam tiesiai pasakyti, kokia yra padėtis ir kam jis atstovauja. Tegu jis žino, kad persekiojama, ujam ir bolševikų plakama okupuota tauta į pasmerkia. Drauge ir visi Lietuvos laisvės šaukliai šaukiami budėti ir įspėti visus, kad melui būtų užkirstas kelias!

yra ta, kad kelionė į Pietų Ameriką bus nepaprastai brangi. Mat, nėra lėktuvų, kurie skristų tiesiai iš Australijos į Pietų Ameriką; todėl reikės pirma atvykti į Šiaurės Ameriką ir persėsti į kitą lėktuvą, skrendantį į pietus. Be to, B. Nainys pranešė, jog Australijos LB krašto valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalui Vytautas Juška pasigenda ryšių tarp Šiaurės Amerikos ir Australijos jaunimo. Juška pageidavo, kad tie ryšiai, kurie buvo užmegzti per antrąjį jaunimo kongresą, būtų atnaujinti.

Tuo laiku, kai PLB pirmininkas B. Nainys buvo Australijoje, Romas Kasparas lankėsi Pietų Amerikoje. Jis pastebėjo, kad jaunimui trūksta patirties ir kad kartais jam sunku veikti su vyresniaisiais. O vyresniųjų pagalba labai reikalinga. Vyresnieji tai supranta ir netingi jaunimui padėti.

Živilė Juraitytė, viešnia iš Brazilijos, pritarė Kasparo pranešimui. Jaunimas silpnai moka lietuvių kalbą ir nežino, kaip reikia veikti. Visvien jis labai stengiasi, kad galėtų šiek tiek pasivyti savo brolius iš šiaurės. Todėl vyksta reguliari susirinkimai ir studijų dienos. Tačiau Pietų Amerikos jaunimui reikia pagalbos. Ieškoma jaunimo veikėjų iš Šiaurės Amerikos, norinčių šią vasarą ar rudenį atvykti į Pietų Ameriką ir padėti

VLIKO PAREIŠKIMAS

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas šiomis dienomis gavo iš Amerikos Lietuvių Tarybos už 1974 m. 10,000 dol. finansinės paramos.

Šia proga VLIKAS pareiškia: "VLIKĄ ir ALTĄ sieja panaši organizacinė prigimtis, o riša bendri uždaviniai ir bendras tikslas. Dėl to abiejų organizacijų glaudus bendradarbia-

VLIKO TARYBA SVARSTĖ AKTUALIUS KLAUSIMUS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdis įvyko vasario 8 New York. Svarbesnieji klausimai, kuriuos taryba svarstė, buvo 1974 apyskaitos tvirtinimas, 1975 sąmatos priėmimas ir gairės Vliko užsienio politikai.

Patvirtinus praėjusio tarybos posėdžio protokolą, Vliko valdybos vicepirmininkai Juozas Audėnas ir Jurgis Valaitis trumpai supažindino tarybą su kai kuriais valdybos atliekamais darbais. Valdyba pasiuntė raštą Kopenhagoje įsisteigusiam Rytų Europos Egzilių Komitetui, kuris šių metų pirmo pusę yra numatęs sudaryti tarptautinį tribunolą panašiai kaip Nuernberge, Sovietų Sąjungos nusikaltimams prieš žmoniškumą ir žmogaus teisių pažeidimui teisė. Prie rašto pridėti 3 lietuvių kalinių sąrašai, kur įtraukti 205 nuėstieji įvairiom bausmėm. Be to, išsiųsta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos anglų kalba (4, 5, 6 ir 7), USSR-German Aggression Against Lithuania knyga. Ruošiamasi pasiųsti ir daugiau medžiagos, o jei bus reikalingas, kaip Komitetas paskelbė, bus pasiųstas ir gyvas liudininkas.

Tarybos narys Antanas Škėrys perskaitė kontrolės komisijos protokolą, kuriuo buvo pasiūlyta patvirtinti 1974 Vliko veiklos piniginę apyskaitą. Tarybos apyskaita patvirtinta.

Patvirtinus apyskaitą, taryba ėmė svarstyti 1975 sąmatą. Valdybos paruoštą projektą referavo vicepirmininkas Aleksandras Vakselis. Sąmata, kaip konkretus, pinigais išreikštas Vliko 1975 veiklos planas, tarybos narių buvo visapusiai svarstytas. Valdybos nariams teko aiškinti savo nusistatymą tiek dėl numatytų darbų, tiek dėl jiems įvykdyti reikalingų lėšų. Kiekvieną pateiktą poziciją, o taip pat ir tarybos narių pasiūlytus dalykus aptarus, išlaidų sąmata —

Tretysis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas šiemet įvyks metų pabaigoje P. Amerikoje. Jo reikalui aptarti sausio 18 Chicagoje buvo posėdis, kuriame dalyvavo LB ir JK pareigūnai iš Amerikos, Kanados ir Brazilijos. Nuotr. V. Noreikos

kongreso ruošėjams tvarkytis.

Po Živilės pranešimo buvo aptartas neseniai Rochesterį įvykęs antrasis Šiaurės Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas. Kitos diskutuojamos temos buvo: delegatų rinkimai, III kongreso komitetų steigimas atskirose kolonijose, finansų telkimas, ryšių centro pareigos ir ekskursijos į Pietų Ameriką organizavimas. Neoficiali kongreso išlaidų sąmata siekia apie

75,000 dolerių.

Kaip matom, posėdy paaikškėjo trečiojo jaunimo kongreso rengimo reikalai beveik visuose pasaulio galuose. Tik Europos jaunimo veikla liko neaptarta. Tokie posėdžiai efektingam, tvarkingam kongresui suruošti yra labai reikalingi. Galima tikėtis, kad jie įvyks dažniau ir dažniau, su kiekvienu ateinančiu mėnesiu.

Viktoras Nakas

BRIDGEPORT, CONN.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 23, Sv. Jurgio parapijos patalpose, 443 Park Ave., Bridgeporte.

11 val. klebonas kun. P. Prancus auko mišias žuvusių už Lietuvos laisvę intencija. Jaunimas stovės garbės sargyboj su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis.

4 val. popiet programa vyks parapijos salėj. Pagrindiniu kalbėtoju bus Kęstutis Miklas, Batuno pirmininkas, kuris taip pat aktyviai reiškiasi ir Plainview, Long Island, amerikietiškoje veikloje. Bridgeporto apylinkė žinomas Walt Devanas kalbės angliškai. Mening programos dalį atliks A. Bulotienės Waterbury įsteigta ir vadovaujama jaunimo tautinių šokių grupė Ratelis.

Minėjimą rengia LB Bridgeporto apylinkė.

Visi plačiosios apylinkės lietuviai ir lietuvių kilmės amerikiečiai kviečiami atsilankyti.

(Elta)

goje 1975 sausio 10-11, IŠVADŲ METMENIS iš esmės svarstyti sąryšyje su Lietuvos Laisvinimo Darbų Konferencija, kurios antroji sesija turėtų įvykti netrukus. Joje, kaip žinia, sutarta svarstyti finansinius ir organizacinius sąrangos klausimus su žvilgsniu į tolimą ateitį.

Primindami šį faktą, mes kartu nutarėme papildyti ALTOS informacijos žinią, tūpusią spaudoje paskutinėmis dienomis.

Mes padidinome mūsų tarnautojų skaičių dėl greitesnio siuntinių aptarnavimo

SKUBIAI atsiųskite savo SIUNTINIUS ir mes viską atliksime.

SIUNTINIAI, DOVANOS

į Lietuvą ir USSR

Šena patikima firma

toliau aptarnauja nuolatos didėjančių klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU ISSIUNČIAM TĄ PAČIĄ DIENĄ

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

Centrinės įstaigos New Yorko:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224 — 3206 Eastern Ave.	DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127 — 390 West Broadway	AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60622 — 2242 W. Chicago Ave.	BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119 — 877 E. 180th Street	486-1836
DETROIT, Mich. 48210 — 6480 Michigan Ave.	TA 5-7666
ELIZABETH, N.J. 07201 — 956a Elizabeth Ave.	354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212 — 11415 Jos. Campau Ave.	365-6350
VINELAND, N.J. 08360 — Parish Hall, West Landis Ave.	609-696-9796
LOS ANGELES, Cal. 90026 — 2841 Sunset Blvd.	413-0172
MIAMI, Fla. 33138 — 6405 Biscayne Blvd.	FR 9-3772
MINNEAPOLIS, Minn. 55418 — 2422 Central Ave. NE	788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052 — 97 Shuttle Meadow Ave.	224-0829
OMAHA, Nebr. 68107 — 5524 So. 32nd Street	731-8577
PARMA, Ohio 44134 — 5432 State Road	749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222 — 346 Third Avenue	GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621 — 683 Hudson Avenue	BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003 — 101 First Avenue	OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122 — 1236 9th Avenue	LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98120 — 11001 6th Place, N.E.	EM 3-5556
SOUTH RIVER, N.J. 08882 — 168 Whitehead Ave.	257-2113
WORCESTER, Mass. 01604 — 82 Harrison St.	798-3347
TRENTON, N.J. 08611 — 730 Liberty Street	LY 9-9163

IŠ VISUR

Alta remia Vliką

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba vasario 7 posėdy svarstė Vliko remimo reikalą ir nutarė patvirtinti Vliko ir Altos atstovų sausio 10-11 susitarimus ir išsiųsti Vlikui 10,000 dolerių paramos.

— Juozui Kajeckui, Lietuvos atstovui Washington, JAV valstybės sekretorius H. Kissinger atsiuntė raštą, kuriame sako: "Man malonu mūsų vyriausybės ir JAV žmonių vardu išreikšti Jums ir visiems lietuviams sveikinimus ryšium su 57-mis Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metinėmis. Mūsų kraštas jau daug laiko naudoja talentingų lietuvių kilmės piliečių įnašą. Dėl to mes ypatingai suvokiame nuolatinius lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomo apsisprendimo siekimus ir mes nuolat stebimės tuo ryžtu, kuris gaivina lietuvių išsaugoti savo kultūrinį ir tautinį palikimą".

— Radio Liberty 1975 sausio 24 komunikatas praneša apie Maskvoj naujai pasirodžiusį samizdatą Zemlia (Žemė), kurį leidžia Vladimir Osipov, buvęs uždaryto žurnalo Vecher redaktorius, asuonierius metus iškėlęs Dubrovlag stovykloje. Osipov 1974 lapkričio 29 vėl suimtas. (E)

— Lietuvių Fronto Bičiulių rengiama poilsio ir studijų savaitė šiemet įvyksta liepos 5-12 Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų valstyje. Visi, norintieji dalyvauti, prašomi tuoj registruotis pas vienuolyno viršininką kun. dr. Leonardą Andriejų, OFM, c/o St. Anthony Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Studijų moderatorius — dr. Juozas Girmius. Programa bus paskelbta vėliau.

— Dr. Zigmui ir Reginald Kunigam sausio 28 gimė jų antras sūnus — Vaidilutis. Jie gyvena Kalifornijoje, netoli nuo Los Angeles.

— Waterbury, Conn., Lietuvių Moterų Klubas per savo išdininę J. Bajorienę Darbininkui prisiuntė 10 dol. auką. Administracija dėkoja.

— Chicagos Brighton Parko LB apylinkės valdyba Lietuvos tarmių, tautodailės, valgių ir kitokių įvairumų vakaro proga išleido leidinį, kuriame be lietuvių prekybininkų skelbimų bei kitų rašinių atspausdinta apylinkės veiklos dvidešimtmečio apžvalga.

— Dalila Mackialienė, pustrėčių metų redagavusi Lietuvių Dienų žurnalą, pasitraukė iš redakcijos, norėdama daugiau laiko pašvęsti teatrui.

— Algirdas Zemaitis, Jungtinių Tautų FAO organizacijos aukštas pareigūnas, tris mėnesius praleido Dar es Salam, Tanzanijos sostinėje, kur buvo to atsilikusio Rytų Afrikos krašto žemės ūkio ekonominiams patarėjais ir su savo tarnautojų štabu tvarkytojas.

— Ieškoma šeiminkė Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonijai. Kreiptis adresu: Right Rev. Msgr. J.A. Kučingis, 2718 St. George St., Los Angeles, Calif. 90027. Telef. (213) 664-4660.

— Reikalingas linotipistas. Los Angeles, Calif., "The Bonnie Press" spaustuvei reikalingas linotipistas, mokąs lietuvių ir anglų kalbas. Dėl atlyginimo ir kitų informacijų telefonuoti (213) 664-2919 arba rašyti: Bonnie Press, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

— Nauji Darbininko Skaitytojai: A. Iacono, Phila., Pa., P. Makarauskas, Philadelphia, Pa. Užsakę kitiems: P. Šimkutė, Maspeth, N.Y. — V. Rokui, Maspeth, N.Y., M. Surdukevičius, Long Island, N.Y. — J. Surdėnui, El Segundo, Calif. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmą mėnesį tik 8 dol. Atnaujinant prenumerata visiem 10 dol. metams.

Baltimorės žinios

Sodaliatės dėkoja visiem, kurie vasario 14 dalyvavo bingo žaidimuose Šv. Alfonso mokyklos salėje. Publikos prisirinko daug. Pelnas skiriamas įsigyti dovanėlėms, kurias sodaliatės prieš Velykas išdalys lietuviams seneliams, esantiems Baltimorės prieglaudose.

Lietuvių posto 154 padėjėjos vasario 22, šeštadienį, savo kambariuose Lietuvių Svetainėje rengia šokių vakarą, kartu bus ir užkandžiai. Kviečiama iš anksto įsigyti bilietus pas padėjėjas. Šokiame gros geras orkestras. Pradžią 9 v.v.

Jautienos kepsnių balių rengia Lietuvių svetainės šėrininkai kovo 2 svetainės kambariuose. A. Praščius, bilietų platintojas, ragina bilietus įsigyti iš anksto pas šėrininkus ir baro lietuvių svetainėje. Šokiame gros geras orkestras. Be jautienos bus ir kitų valgių. Bus ir loterija. Pradžią 1 val. po pietų, baigsis 6 v.v.

Šv. Vardo draugijos metiniai pusryčiai bus kovo 9, sekmadienį, po 8:30 mišių. Laiškai pasiūsti visiem nariams, per kuriuos pirmininkas Algirdas Veliuona kviečia visus dalyvauti mišiose ir pusryčiuose, kuriuos rengia sodaliatės. Bus ir žymus kalbėtojas.

Lietuvių Posto 154 legionieriai rengia jautienos kepsnių balių kovo 16, sekmadienį, gražioje Eastern Center salėje, Easter Ave. Šioj salėj tokius parengimus jie rengia kiekvienais metais. Bilietus reikia iš anksto įsigyti pas legionierius, nes prie įėjimo galima kartais negauti. Šokiame gros geras orkestras. Be jautienos bus ir kitokių valgių. Bus ir loterija. Baliaus pradžią 1 val. popiet, baigsis 6 v.v.

Pranas Kasper Kasparas, gimęs ir augęs Baltimorėje, po sunkios ligos mirė Greater Baltimore Medical Center vasario 10. Pranas buvo malonus būdo žmogus. Jis buvo Baltimorės kalėjimo sargų viršininkas iki išėjimo į pensiją. Dalyvaudavo lietuvių parengimuose. Mišios buvo aukotos už jo vėlę Šv. Alfonso bažnyčioj vasario 13. Palaidotas Meadowridge Memorial Park kapinėse. Nuliūdime liko žmona Eva, sesuo Louise ir daug anūkių.

Stella Pužaitienė, ankstesnės kartos lietuvė, ilgai gyvenusi Baltimorėje, po ilgos ligos mirė vasario 11 senelių prieglaudoj. Velionė buvo ištikima Šv. Alfonso parapijos narė ir dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios už jos sielą aukotos vasario 14 Šv. Alfonso bažnyčioj. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko dukros Marie ir Elena.

Jonas Obelinis

Užprenumeruok Darbininką savo draugam gimtadienių, vardinį ir kitų švenčių progai.

MOVING ABROAD?
CALL PAKSWIFT OVERSEAS, INC.
Specialists in household moving overseas
FREE ESTIMATES
LOW RATES
Exec. Office
120-76 Queens Blvd.
Kew Gardens, N.Y.
Tel. (212) 544-4111

INTER-COASTAL TAX SERVICE
INCOME TAX \$4. AND UP PREPARATION DONE TRADITIONALLY OR BY COMPUTER, EXECUTIVE TAX SERVICE, MASTER CHARGE, AND BANK AMERICAN LOCATIONS IN BERGEN & PASSAIC COUNTIES (201) 675-3240 A DIVISION OF I.C.B.S. INCORPORATED

LEARN COLOR TV REPAIR IN 15 WEEKS DAY CLASSES EVENING CLASSES WEEKEND CLASSES CALL (201) 881-9198
SPARATEC TECHNICAL SCHOOL
146 Washington St., Paterson, N.J.

MARLBORO INN
HOGBACK MT. SKI AREA
MARLBORO VERMONT ROUTE 9 15 MILES WEST OF BATTLEBORO VERMONT ADULTS ALL DAY... \$7; 1/2 DAY \$5.00 WEEKDAYS EXCEPT HOLIDAYS \$5.00 CHILDREN \$4.00. WRITE FOR SKI WEEK PLAN SKI RENTAL MON-FRID. BOOTS POLES 5.75 PLUS TAX

TIRELLI MOVING & STORAGE
LOCAL & LONG DISTANCE. LIC. & BONDED REASONABLE RATES. 64-01 ROOSEVELT AVENUE WOODSIDE CALL (212) 899-6129

CARL JEWELERS
JEWELRY DIAMONDS WATCHES GIFTS OLD GOLD, JEWELRY & DIAMONDS BOUGHT, WATCH & JEWELRY REPAIRS AND APPRAISALS 4186 WHITE PLAINS ROAD, BRONX, N.Y. NEAR 233rd St. TELE: 212 TU 1-4727

MAINTENANCE & REPAIRS
TOP PERSONNEL CLEAN & REPAIR. SPECIALIZE IN SMALL COMPANIES FREE PHONE ESTIMATES CALL 212 531-2072

GERRY'S BATHROOMS
WE DO COMPLETE BATHROOMS SHOP AT HOME SERVICE. AMERICAN STANDARD FIXTURES, SHOWER BODY AND ROD. 5 FT. TUB. VANITY SINK, TOILET, MEDICINE CABINET, FIXTURES CONNECTED TO EXISTING PIPES \$490
835-0194 — 897-1600 eves.

WATERPROOF THE BRICKS ON THE OUTSIDE OF YOUR BUILDING WITH DUREX WATERPROOFING COMPOUND KEEP OUT THE WATER AND THE WEATHER CALL (212) JU 6-3700
GEORGE BOMAR

AUDREY'S SHADES
WITH THE WOMAN'S TOUCH CUSTOM WINDOW SHADES, FREE INSTALLATION & SHOP AT HOME SERVICE. ESTIMATES ALSO GIVEN ON STORM WINDOWS & DOORS. CALL TODAY, DAY OR NIGHT (516) 887-4184

MT. SNOW SHUTTLE SERVICE INC.
DIRECT LINE TO MT. SNOW & HAYSTACK INCLUDING ALL AREA HOTELS FROM MET. AREA INCL. ALL TERMINALS \$45.00 ROUND TRIP P.P. FOR INFO & LONG DISTANCE SERVICE 802-464-2700

A & R WELDING CO.
Expert workmanship since 1957. Boiler repairs. Welding. Emergency service. Call any day anytime. Isolations. Rebrick. Chambers. Rebuild. Pipe Fabrication. Tanks — installed. Repaired. Rebuild. Portable welding.
LINDENHURST, 567 HICKORY ST.
LINDENHURST 516 226-8921

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

INSTITUTE OF Pastoral Studies, Saint Paul University, Ottawa, offers Master's Programs (one-year), for clergy, Sisters Pastoral Workers; Professional Training for the Ministry (Pastoral involvement backed by lectures, readings, discussions); Pastoral Counseling (Supervised training to develop and refine pastoral counseling skills); Pastoral Care of the Family (Renewed Christian understanding of love, couple, marriage, for better service to the family); Pastoral Care in Health Care Services (Theology, psychology and supervised training for pastoral duties in Health Service institutions). Make your ministry more meaningful and efficient. Information: 223 Main St., Ottawa, Canada, K1S 1C4.

APPLIANCE REFINISHING Tired of your Kitchen or Bathroom? Liven it up!
Paint your appliances, refrigerators, stoves, washers, dryers, tubs, cabinets, etc. any color call
WELTER PROFESSIONAL APPLIANCE REFINISHING CO.
212 347-3898

DUTCH BOY PAINTS
1 FAM. HOUSE EXTERIOR \$275
2 FAM. HOUSE EXTERIOR \$375
Rooms, hallways, stores, offices, factories, etc. brush roller or airless spray. Reas. Free est. (201) 568-8072 or 568-5241. Call GINO BOSCH

FOUR STAR PAINTING
Interior & Exterior
40% Discount
Free Estimates
Call 516 747-6432

A & A WELDING SERVICES
BOILERS REPAIRED & INSTALLED
HOT WATER HEATING
CALL HOT WATER HEATERS
520 CHERRY LANE, FLORAL PARK
CALL (516) 354-4594

BOB'S PRIVATE CAR SERVICE
150 BEACH 97 ST., ROCKAWAY
MAKE RESERVATIONS NOW FOR LOCAL/LONG DISTANCE TRAVEL 10% REDUCTION WITH THIS ADD (212) 945-1410, 945-6592 or 945-6636 ASK FOR RATES FOR WESTERN UNION TELEGRAM SERVICE PHONE ANSWERS 24 HOURS A DAY

HENDRICKSON'S CHALET
Sugarbush Access Road, Warren, Vt. 05674. Authentic Swiss Chalet within walking distance of the lifts. Offering gracious hospitality and friendly apres ski atmosphere. Cozy lounge with fireplace. Private bath, in each room. Ski Weeks available. Rates on request. 802/583-2411.

WAIT FARM MOTOR INN
Waitsfield, Vermont 05673
WITHIN MINUTES OF 3 MARVELOUS SKI AREAS: NEW MOTEL WITH LARGE AND LOVELY ROOMS SOME WITH EFFICIENT UNITS ROOMS IN THE HOMESTEAD AS WELL WRITE FOR RATES TED AND LUCILLE FECTEAU, HOSTS
802 496-2033

MEN/WOMEN FULL/PART TIME
General Development Corp. Needs Representatives to Help Answer the Many Inquiries We Receive
CALL WILMA MANDARINO
(516) 488-1180

JAMES WILSON C.C. ELECTRIC
2110 Newton Ave. Queens
Electrician's License Emergency Repairs
24 HOURS CALL ANYTIME ALSO GENERAL CONTRACTOR CALL 212 721-5309

JOHN SHOWERS
2110 NEWTON AVENUE ASTORIA, QUEENS
SURFACE CLEANING WITH CHEMICALS FOR BRICKS — WOOD & METAL MAKE YOUR HOME LIKE NEW. ALSO REMOVE ALL GRAFFITI FROM HOMES AND BUILDINGS CALL 212 721-5309 ALL WORK GUARANTEED.

ALL SAINT PLUMBING
PIPING AND HEATING NO JOB TOO SMALL. WE DO IT. CALL ANYTIME
24 HOUR SERVICE ALL WORK GUARANTEED
(212) 426-1925

FRANK MARCELLINO
1874 Mulford Avenue Bronx
ELECTRICAL INSTALLATIONS & REPAIRS BELLS & INTER-COM SYSTEMS 24 HOUR SERVICE ALSO GENERAL CONTRACTOR
CALL (212) 792-2005

R AND S FURNITURE COMPANY
LARGE SELECTION OF THE FINEST QUALITY FURNITURE LATEST STYLES TO CHOOSE FROM STILL AT SENSIBLE PRICES
COME IN AND BROWSE YOU'RE SURE TO FIND WHAT YOU ARE LOOKING FOR
286 North Main Street
Freeport, L.I.
Tel. 516 623-9676

CROWN ROOFING INC.
Repairs, Gutters & Leaders
Roofing, Siding & Trim.
Free Estimates, LIC. No. 731196
Call 212 458-2225

ROOFING
Aluminum Siding Gutters & Leaders
Insulation Kitchens
Call: 212 441-0357 Ask for Dick Wallace

ARCON INDUSTRIES INC.
CARPENTRY, CONCRETE, NEW BATHROOMS EXTENSIONS, PAINTING, ROOFING, SIDING ETC. FREE ESTIMATES 24 HOUR SERVICE
(516) 887-1169 Ask for Mr. Renucci

CEMENT WORK
Brick Work — Block Work — Patios
Stucco, etc.
Reasonable — Free Estimates
Call (516) 226-4057

PLASTIC SLIP COVERS
Top Quality
Workmanship & Materials
(914) 963-2799

INCOME TAXES PREPARED
Fast, accurate service, reas. rates.
Home appt. avail. Call (201) 345-6770
or visit 10 W. Palisade Ave., Englewood, N.J.

PARADISE INN
GREEK CUISINE LUNCH — DINNER — LATE SUPPER LIVE MUSIC AFTER 8 PM. SEPARATE COCKTAIL LOUNGE KAPAMA BRAISED LAMB WITH FRESH VEG'S. RICE PILAF SHISHKEBAB. MOUSACA-STUFFED EGGPLANT. 347 W. 41 ST., N.Y.C., OPEN 7 DAYS A WEEK. CALL 212 583-2581

J & C PAINTERS
Interior & Exterior
Free Estimates, Bronx
Call 8 AM — 12 NOON 6 PM-8 PM
(212) 798-1025

MISCELLANEOUS FOR SALE
SHEEP, LAMBS AND GOATS
GOOD SUPPLY AND SELECTION ON HAND. PIGS AVAILABLE ON ORDER BARRY YEALY, JR., INTERSECTION ROUTE 15 AND 94, LAFAYETTE, N.J. 201 383-4481

INCOME TAX
DONE IN YOUR HOME OR OFFICE ACCURACY GUARANTEED
EXPERT TAX SERVICE
SO BERGEN 201 998-2641 CENT. BERGEN 201 866-8936 NO BERGEN PASSAIC CITY 201 427-6792

V. C. CONSTRUCTION CO.
COMPLETE HOME IMPROVEMENTS, PERSONAL SUPERVISION DEAL DIRECT FULLY GUARANTEED WE PARTICIPATE IN ARBITRATION ACCORDING TO THE RULES OF THE L.I. BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER H.I.C. & L.I.C. 240 WHITELANE, CENTRAL ISLIP, CALL (516) 231-5974

HILTON HOTEL RESIDENCE
238 Harrison St., Syracuse, N.Y.
SPECIAL RATES FOR SENIOR CITIZENS \$85 A MONTH CATHOLIC CHURCH WITHIN WALKING DISTANCE. CALL (315) — 422-1307

RICK LEON DECORATING
Serving Bergen County & nearby areas painting interior and exterior remodeling, paper hanging, etc. all types. residential-commercial-industrial
21 MAPLEWOOD AVENUE
BOGOTA, NEW JERSEY, 07603
(201) 342-0735 (201) 342-0742

SUNNYDALE HOME FOR ADULTS AND LOVELY VACATION HOME
A BEAUTIFUL INVITING HOME AWAY FROM HOME FOR SENIOR CITIZENS. RECREATION, PRIVATE ROOMS AVAILABLE 24 HOUR SERVICE NURSE ON DUTY SPECIAL DIETS WEEKLY RATES LICENSED BY NEW YORK STATE SUNNYDALE HOME FOR ADULTS 809 STUART AVE. MAMMARONECK, N.Y. DAYS CALL (914) OW 8-2824. EVES (914) OW 8-9472.

COOL — IT
Refrigeration & Air Conditioning
Commercial & Domestic
24 Hour Service
Call (212) 847-7643

PAINTER \$20 A ROOM
YOU SUPPLY \$25 TWO COLORS
\$30 THREE COLORS
CALL 212 479-6453

HOME IMPROVEMENTS
Specializing in Tile
Plastering, Brick Work Call Anytime
278-5121

OLIVERA'S HOME FURNISHINGS
118 Perry Street Trenton, N.J.
We Have Everything You Need In Furniture Open 6 Days a Week
9 AM TO 6 PM
CALL (609) 393-4909

INCOME TAX PREPARED
\$5 AND UP
W.M.S. ACCOUNTING SERVICE
RIDGEFIELD, N.J. 941-2273

S & W PAINTING
Interior and Exterior beautify your Home at Reasonable Prices
Free Estimates
Call (212) 835-3984

INCOME TAX RETURNS
Expertly prepared: Federal, City and State, Experienced. Will prepare your return to satisfy both you and the Government. Open 7 days a week. Isadore Friedman 23 West Main St., Freehold, N.J. 201 462-4116
ALSO N.Y. CITY & N.Y. STATE RETURNS

QUALITY PAINTING
INTERIOR EXTERIOR BRUSH OR SPRAY
FREE ESTIMATES — FULL INSURANCE SPECIAL RIGOROUS LICENSE RELIABLE — DEPENDABLE
CALL NOW: 364-7880

ALL TYPES CARPENTRY
Reasonable Rates
Quality Workmanship
8 A.M. — 4 P.M.
Call (212) 327-8371

MOVERS
Florida, California, Express Moving and Storage Direct moving to Florida and California only (212) 639-2129

VALOR ROOFING COMPANY
NEW ROOFS, REPAIRS & GUTTERS
WATER PROOFING. FREE ESTIMATES
24 HOUR SERVICE
CALL 212 856-5205 VINNIE SELA
AT 1709 NOSTRADAMUS AVE., BKLYN.

PLASTIC COVERS PIN FITTED ONLY 12 GAUGE 3 PIECE SECTIONAL OR SOFA / 2 CHAIRS
ONLY \$85.00
Schors Plastic 1992 McDonald Ave.
(off Kings Hwy) 998-5633

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigliausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir flirmitis katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dvasioj patarnauja apdrausdamas gyvybės netekimo ar ligos atvejų. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiem. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 7-6637.

GINTARO KRAŠTAS IR ROMA LAUKIA JŪSŲ!

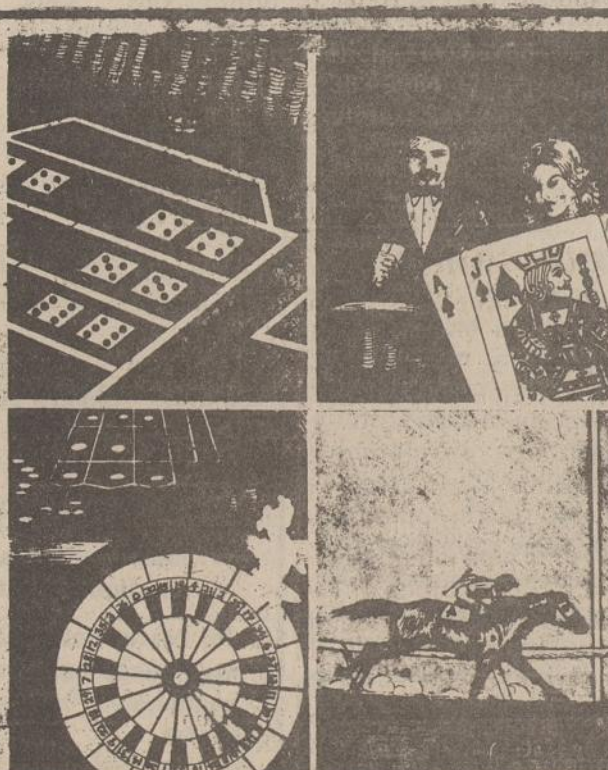
KELIONĖS VYKSTA:
CEGUŽĖS 16-30 d.d.
BIRŽELIO 20—LIEPOS 4 D.D.
RUGSĖJO 5-15 D.D.

Pasižavėsite Helsinkiu, Leningradu, Vilnium ir Roma! Kaip ir visados, Jus palydės ir Jums visus kelionės reikalus sutvarkys

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Boulevard
Richmond Hill, New York 11418

Tel. num. (212) 846-1650

Kviečiame užėti arba paskambinti pasitarimui su mumis.
Prašome iš anksto rezervuoti vietą, nes grupės dalyvių skaičius ribotas.

Change Your Luck Be A Consistent Winner!

Order Now. Several methods professional gamblers use to win heavy money at craps, roulette, 21, baccarat, chem de fer and poker. You can be a consistent winner at all these games. Also, the third favorite method horse players use to consistently win at the races. Also, every cardplayer has a tell that they can not possibly conceal at 21 and poker. The book explains several of the methods that have been used by dishonest gamblers to overcome the odds and win real heavy money at craps, roulette, 21, and slot machines. All completely explained and illustrated in this book by a noted gambler who has practiced the profession for 38 years. Send \$5.00 cash, check, money order, or C.O.D., to Shop By Mail, Dept. 2061, 17765 Laurel Road, Morgan Hill, Calif. 95037. 10-Day money back guarantee if not satisfied.

Kviečiame apistoti Miramar motely ant Meksikos įlankos kranto, privatus paplūdimys, modernūs vieno ir dviejų kambarių butai, gražiai apstatyti, su virtuvėmis, vonia, dušu, vėsintuvais, spalvota TV. Atidara visus metus. Kreiptis:

MIRAMAR MOTEL APARTMENTS
4200 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Tel. (813) 363-9964
A. Ir E. Bacevičiai, Sav.

ADOLF SCHRAGER'S BALDŲ IŠPARDAVIMAS

20%-50% NUOLAIIDOS

PIRMOS RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS

Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinėtės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai

SCHRAGER'S

336 EAST 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)

New York City

Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.

antradienį ir šeštadienį iki 6 val.

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

BROCKTON, MASS.**Nepriklausomybės minėjimas**

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas Brocktone įvyks vasario 23, sekmadienį.

10 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje klebonas kun. Petras Šakalys aukos iškilmingas mišias ir pasakys tai dienai pritaikytą pamokslą. Per mišias giedos pasižymėjęs šios parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus J. Gaidelio. Organizacijos pamaldose dalyvaus su savo vėliavomis.

3 val. popietį — iškilmingas aktas parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas — prof. kun. St. Yla.

Meninė daly dalyvauja komp. J. Gaidelio vadovaujamas parapijos choras ir Vilniaus operos solistas Stasys Liepas. Brocktono šeštadieninės lietu-

vių mokyklos mokiniai pasirodo su savo programa.

Speciali radijo programa anglų kalba (po 25 minutes) buvo transliuojama vasario 16 iš stočių WOKW ir WBET.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Brocktono skyriaus valdyba. Ją sudaro: pirmininkas I. Činčys, 3 vicepirmininkai — M. Klimas, Pr. Kukauskas ir B. Burba, sekretorė B. Mežiženė ir išdėlininkas M. Gofensas.

Parengimui rūpestingai talkina Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkė.

M.K.

Šaulių kultūrinis vakaras

Šaulių Sąjungos garbės pirmininkas Aleksandras Mantautas, autorius ir redaktorius, šaulių kultūriniame vakare savo trumpu žodžiu lyg apvainikavo savo

darbus (jam šiemet sueina 80 metų amžiaus).

Romualdas Bielkevičius vakaro vedėju pakvietė inž. Juozą Stašaitį, kuris savo kalboje palietė VI. Pūtvio gyvenimą ir jo asmenybę.

Iš knygos raštų skaitė Konstancija Andriūnienė ir Julija Šaulienė.

Sol. Birutė Aleksaitė padainavo keturias dainas ir vieną bisui. Akomponavo dr. Vytenis Vasyliūnas. Šaulės įteikė rožių puokštę.

Toliau — vakarienė, loterija, šokiai.

Vakaras praėjo gražioje kultūrinėje nuotaikoje.

Martyno Jankaus šaulių knopas Brocktone nėra didelė, bet, sutartinai dirbdama, per Jonines jau galės turėti savo vėliavą.

LŠST Naujosios Anglijos rinktinė

Prie tautiniais motyvais išdekoruoto garbės stalo buvo keturios didingos vėliavos.

Suvažiavimą atidarė kuopos pirmininkas Romualdas Bielkevičius. Juozas Stašaitis sukalbėjo maldą. Jis pakvietė pirmininkauti Algirdą Zenkų, sekretoriauti — Elena Gorodeckienę ir Veroniką Tumiengę, į garbės prezidiumą — Aleksandrą Mantautą ir prof. Emiliją Pūtvytę.

Sėdintiųjų tarpe buvo matyti tautiniais drabužiais pasipuošusios šaulės ir uniformuoti šauliai.

Buvo sveikinimų — žodžiu ir raštu.

Į valdybą išrinkti: pirm. inž. Juozas Stašaitis, I vicepirm. Algirdas Zenkus, II vicepirm. Romualdas Bielkevičius, sekr. Elena Gorodeckienė, moterų skyriaus vedėja Raminta Molienė jaunimo skyriaus ved. Gintaras Karosas, kultūrinių reikalų ved. Vladas Gedmintas.

Baigta tautos himnu.

Klaipėdos atvadavimo sukaktis

Per Laisvės Varpo radiją oro bangomis sklido mūsų mielo poeto, laisvės kovų savanorio, Stasio Santvaro jautrūs žodžiai; jie priminė ir brolių Aleksandrą Mantautą, anuo metu dar jauną ir žvalų, dirbusį Klaipėdos atvadavimo komitete. Tame žygyje dalyvavo ir šauliai.

J. Šaulienė

NASHUA, N.H.

Vasario 16 minėjimas mūsų kolonijoje šiemet įvyks sekmadienį, vasario 23. Rengėjai — Šv. Kazimiero parapija ir Balfo skyrius. 10 val. ryto bus mišios už Lietuvą; jas aukos svečias kunigas, tėvas jėzuitas J. Venckus, gyvenęs ir besidarbavęs Šv. Juozapo parapijoje Lowell, Mass. Popietinei muzikos ir dainų programai parapijos salėje vadovaus Keene kolegijos abiturientė Julė Grauslytė. Kalbėtoju bus Massachusetts apdraudos departamentui pareigūnas Algirdas Budreckis. Po programos — kavutė ir užkandžiai. Įėjimas — 1 dol. Pridėtinė auka skiriama Altai.

Iškilminga ir spalvinga ceremonija vyko Šv. Juozapo katedroje Manchestery, įvesdinant septintą iš eilės New Hampshire diecezijos vyskupą monsinjorą Odore Gendron. Dalyvavo Šv. Tėvo atstovas Washington, kardinolas Medeiros iš Bostono ir dvidešimt kitų vyskupų. Diecezijos finansinių reikalų administratorius lietuvis mons. Albertas N. Olkovikas perskaitė Šv. Tėvo laišką, kuriuo mons. Gendron buvo paskirtas vyskupu. Įvesdinimą atliko buvęs diecezijos vyskupas Primeau, specialiai atvykęs iš Romos, kur jis dabar eina kitas pareigas. Visos 975 vietos katedroje buvo užimtos. Dalyvių tarpe buvo ir Nashuos Šv. Kazimiero parapijos klebonas ir Vytautas Širvydas.

Stasys S. Petrauskas, vienas iš aukštesnių mokslus išėjusių antros kartos lietuvių, mirė ir buvo palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios Kazio F. Kazlausko šermeninės patarnavimu. Gimė Nashuoje 1917 gegužės 12. Baigė New Hampshire universitetą. Buvo gabus chemikas, įkūręs porą verslo įmonių, vieną Worcesterį. Nashuoje turėjo van-

Brocktono lietuvių delegacija pas miesto burmistą David Crosby, kuris vasario 16 paskelbė lietuvių diena Brocktone. Iš k. E. Sužiedėlis, Brocktono LB apylinkės pirmininkas, kun. P. Šakalys, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, burmistras Crosby, J. Činčys, Brocktono Lietuvių Tarybos pirmininkas, M. Klimas, Balfo skyriaus pirmininkas, F. Kukauskas, Kazimiero draugijos pirmininkas.

TORONTO GINTARO KONCERTAS

Toronto tautinis jaunimo ansamblis Gintaras vasario 1 lankėsi Bostone ir atliko programą. Ansambliui vadovauja Rima ir Juozas Karasiejai. Muzikinis vadovas yra Jonas Govedas, dainininkų — Dana Garbaliuskienė.

Ansamblio koncertu buvo atžymėta skautų 25 metų veikla. Koncertą pradėjo J. Špakevičius, primindamas ansamblio augimą ir jo gastroles. Po to Žalgirio tunto tuntininkas Snipas įteikė atžymėjimą Liet. piliečių draugijos pirmininkui S. Dreviouskui.

Ansamblio programoj buvo tautiniai šokiai. Jie turi savo orkestrą, kuriam groja arti dvidešimt asmenų. Jie grojo šokėjams. Tarp šokių pasikeitimų iš orkestro moterų šešetas dainuoja. Programai pasibaigus, tas pats orkestras grojo ir šokiams, gi ansamblio jaunimas tuoj pradėjo bendrus šokius, kviesdamas šokti iš publikos.

Kol trečiojo aukšto salė buvo parengta šokiui, antrojo aukšto salėje buvo vaišės. Šiam parengimui salė buvo per maža. Visi bilietai iš anksto buvo parduoti, buvo užpildyti ir salės pakraščiai pristatytomis kėdėmis. Dalis publikos grįžo nuo salės durų, nes nebuvo vietos.

Padėka priklauso ir skautam, kurie pakvietė šį ansamblį ir pačiam ansambliui, kuris yra žydinti jaunystė. (P.Ž.)

dens švarumo tyrimo laboratoriją. Paliko nuliūdusius seserį ir brolių.

Veronika Vilkauskaitė-Bartasavičienė, Šv. Juozapo ir Golden Age bei Senior Citizens draugijų narė, mirė išgyvenusi Nashuoje 54 metus. Gimė Lietuvoje 1905 kovo 17. Jos vyras Jonas mirė 1969 sausio 14. Paliko nuliūdusius dukterį ir sūnų bei du brolius Hudson. Palaidota Kazio F. Kazlausko šermeninės patarnavimu iš Šv. Kazimiero bažnyčios.

Kor.

Adv. J.J. Grigalius išbuvo Liet. piliečių draugijos nariu 42 metus, valdybos nariu 28 metus, buvo pirmininku, direktoriumi ir vėl pirmininku bei draugijos sekr. A. Matjoška pasiūlė adv. Grigalių pakelti į garbės direktorius. Valdyba tokią pasiūlymą priėmė ir visuotinas susirinkimas gruodžio 19 patvirtino.

Whist party rengiama vasario 23 d. 2:30 v. popiet Šv. Petro lietuvių parapijos salėje, 492 East Seventh St. Ruošia Lietuvos vyčiai sendraugiai. Pelnas skiriamas parapijos naudai. Parengimui pirmininkauja Al Akule ir Jonas Norinkavičius. Užkandžiai ir kavutė — nemokamai. Padeda Agnes Matulis.

Šv. Kazimiero šventė minima kovo 9. Rengia Lietuvos vyčiai. Mišios bus 10 val. Šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Dalyvauja jaunieji, suaugę ir sendraugiai, visos trys vyčių kuopos. Kartu dalyvauja lietuviai skautai ir skautės. Bendri pusryčiai su atitinkama programa ruošiami tuoj po mišių salėje po bažnyčia. Visi draugijų pirmininkai pakviesti dalyvauti.

Kun. Petro Shakalio laiškas buvo atspausdintas Twin Circle laikraštyje. Laiske jis apgailestauja, kad Kalėdų kalboje nebuvo paminėta Lietuva, kurioje komunistinė tirnija taip žiauriai persekioja katalikus. Kun. P. Shakalis yra Brocktono lietuvių parapijos klebonas.

Ona Ulevičienė dėkoja LMK Federacijos Bostono klubui už surinktas aukas — 173 dol. Tie pinigai paskirti sušelpiti šeimai jos sūnaus, kuris peršautas guli ligoninėje.

Skaityk ir platink Darbininką!

Skautų tradicinė Kaziuko mugė rengiama kovo 9 Liet. piliečių draugijos namuose.

ELENOS BLANDYTĖS VAKARAS

Dainininkė ir aktorė Elena Blandytė turės savo recitalį Minkų radijo metiniame koncerte. Pernai dainininkė dalyvavo mišriame koncerte. Tie, kurie ją girdėjo dainuojant ir deklamuojant, kreipėsi į ponus Minkus, prašydami, kad suruoštų vienos Elenos dainų ir deklamacijų vakarą. Ponai Minkai sutiko, ir kovo 2 Lietuvių Piliečių Klubu salėje mes vėl išgirsim talentingą deklamatore ir gražiabalsę dainininkę. Jos programa bus įvairi ir įdomi, vargu ar kada kitur girdėta.

Solistė akomponuos pianistas Vytenis Vasyliūnas.

Visi, kurie dar nėra girdėję Elenos Blandytės, turėtų ją išgirsti kaip reto žanro menininkę ir individualaus skonio dainininkę.

Po koncerto vyks šokiai, bus skanių valgių ir gėrimų.

Atsilankę gražiai praleisit laiką ir paremsit lietuvišką radijo valandėlę, kuri yra seniausia Naujojoje Anglijoje.

Solistė ir dramos aktorė Elena Blandytė kovo 2 Bostone atliks programą Minkų radijo valandėlės koncerte.

DIDŽIOJI ŠIŲ METŲ LIETUVIŲ KELIONĖ Į EUROPA

Birželio 19 — Liepos 4

Šventųjų Metų proga — Pan Am linija

Kelionė įskaito viską: skridimai, autobusai, viešbučiai, maistas, palydovai, įdomių vietų lankymas, lagaminų nešiojimas, patarnavimo mokesčiai ir kt.

Pilna kaina — 789 dol. iš New Yorko

Aplankomi miestai: Frankfurtas, Baden-Baden, Lucerna, Milanai, Florencija, Roma. Kelionė autobusais per pietinę Vokietiją, Šveicariją ir šiaurinę Italiją. Per visą kelionę lankomos žymiosios ir gražiosios vietos, įskaitant žavinguosius Šveicarijos Alpių kalnus.

Paskutinė diena rezervacijom — kovo 19

Dėl platesnių informacijų kreiptis į lietuviškų parapijų klebonijas arba į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

(R. Kezys)
2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229
Tel. (212) 769-3300

ELENAI RUZGIENEI,

mirus jos motinai Kazimierai Akmenskienei Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškia

Ant., Mart. ir Ram. Stoniai ir Česlovas, Elena Anužiai ir šeima

Mylimai Mamytei**A.A. KAZIMIERAI AKMENSKIENEI**

Lietuvoje mirus, mūsų mielai E. Ruzgieni ir jos šeimai bei sesutei O. Žilieni reiškiam didžiausią užuojautą jų liūdesio valandoje.

V. ir A. Steponiai ir O. Dzetauckaitė

A.A. JADVYGAI KLEMEJERIENEI

mirus, jos dukrom Halinai ir Irenai Dičpinigaitienei su šeima gilią užuojautą reiškia

Jonas, Pajauta, Arvydas ir Jolanda Ivaskauskai

Brangiai Mamytei**A.A. JADVYGAI KLEMEJERIENEI**

mirus, jos dukroms Liusei Klemėjerytei ir Irenai Dičpinigaitienei su šeima gilią užuojautą reiškiam liūdesio valandoje

Lietuvių Atletų Klubo Ketvirtadienio Bingo Darbuotojai

A.A. PAULINAI SIEMAŠKIENEI

mirus, sūnų Liutaverą, jo šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučia

A.D. Samušiai

A.A. PAULINAI SIEMAŠKIENEI

mirus, jos sūnų Liutaverą, jo šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Ona Kašubienė

Mylimai Mamytei**A.A. VALERIJA IGAUNIENEI**

staigiai atsiskyrus su šiuo pasauliu, didžio skausmo valandose dukrą JULIJĄ PUODŽIUKAITIENEI, sūnų ROMĄ ir jų ŠEIMAS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Vl. Saulis
B. ir E. Daugiliai

P. ir S. Kanopai
V. Sakavičius

Hamilton, Ont.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spauštuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Vasario 16-tosios proga New Yorko skautai (Skautam remti komitetas, Neringos ir Tauro tuntai) Kultūros Židinio išlaikymui paaukojo 500 dol. Mieliam skautam už šią ir ankstyvesnes aukas (2238 dol.) nuoširdus ačiū. Tikrai malonu, kad organizacijos ne tik naudojasi Kultūros Židinio patalpomis, bet ir kiekvieną, pagal išgales, prisideda prie jo išlaikymo.

Maironio lituanistinėje mokykloje dėl kuro taupymo pamokų nebus šį šeštadienį, vasario 22.

Prof. Juozo Brazaičio pagerbimo akademija rengiama balandžio 13, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Joje bus keturi pranešimai, apie tas jo sritis, kuriose jis labiausiai reiškėsi: J. Brazaitis literatūros profesorius, rezistentas, žurnalistas ir J. Brazaitis tarp meno žmonių. Bus pritaikyta speciali meninė dalis su jo raštų skaitymais, gyvenimo istorija skaidrėse. Visi buvę jo mokiniai, studentai, kultūrininkai, rašytojai, žurnalistai, visuomenės veikėjai iš anksto kviečiami šioje akademijoje dalyvauti.

N. Y. liet. tautinių šokių grupė gegužės 10 mini savo veiklos 25 metų sukaktį. Grupei visą laiką vadovauja Jadvyga Matulaitienė.

SPORTAS

Krepšinis

Vasario 10 jaunieji LB Klubas C grupės krepšininkai pirmą kartą viešėjo Ozone Parko Gate of Heaven mokyklos salėje. Rungtynes pasitaikė žaisti prieš tą pačią komandą, kurią mūšikai K. Židinyje vasario 9 supliė 84:40. Šį kartą tačiau susitikimas vos vos nepasibaigė mūšų pralaimėjimu. Šeiminių pastiprinta komanda su pasitikėjimu vedė žaidimą ir šveitė krepšį po krepšio. Mūšikai tuo tarpu, svetimoj salėj pasimetę, nesuderinai žaidimo, darė klaidas ir svaidė kamuolį, kartais net į lanką nepataikydami. Vienu metu atsilikę per 12 taškų, puslaikį baigė 18:24 pasekme. Po pertraukos vaizdas irgi nepasikeitė. Jeigu ne Naronio prasižėmimai, rungtynes jau būtų buvę galima priešininkui velti atiduoti. Paskutiniame ketvirtyje tačiau kažkas pasikeitė. Šeiminių matomai išsivėpęs, jų metimai prarado tikslumą. Pas mūšų vaikus ėmė derintis pasuotės, ir beveik kiekvienas prasiveržimas tapo sėkmingas. Bematant taškų santykis pasikeitė, o Česnavičiui

L. K. Moterų Sąjungos 29 kuopos blynų balius buvo pirminkės E. Keziesės namuose. Visi buvo labai puikiai pavaišinti. Po vaišių buvo ir susirinkimas. Buvo paskaitytas pračio susirinkimo protokolas, paskirtos aukos, kalbėta apie narių verbavimą Amžinojo Rožančiaus draugijai. Pabaigai buvo loterija, kurią sudarė daugiausia pačių narių rankdarbiai.

LTS 1 skyriaus ir parengimų komisijos bendras posėdis įvyko vasario 7 pas J. Butkį Woodhavene. Nutarta paminėti skyriaus 25 metų veiklos sukaktis. Drauge bus pristatyta A. Smetanos "Pasakyta parašyta" antrasis tomas. Šventė rengiama balandžio 13 d. 3 v. popiet Congregational bažnyčios salėje Woodhavene, 91 St. ir 85 Ave. kampas. Posėdyje dalyvavo: pirmo skyriaus pirmininkė A. Krulikienė, dr. Br. Nemickas, A. Vebeliūnas, K. Krulikas, K. Bačasauskas, A. Jurgėla ir parengimų komisijos pirmininkas J. Butkus.

ALTS-gos 11-to Richmond skyriaus susirinkimas šaukiamas kovo 9, sekmadienį, 2 val. popiet pas dr. Birutę Paprockienę, 85-13 105 St. Richmond Hill. Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

Verbų sekmadienį Apreiškimo parapijos choras duos tradicinį religinį koncertą. Programoj dalyvaus smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Algirdo Kačanausko.

galų gale irgi suradus taikinį, mūšikai laimėjo dviejų taškų persvara 44:42. Žaidė: Česnavičius 4, Dičpinigaitis 4, Garunkštis, Gvildys 6, V. Lora, Naronis 20 ir Šimkus 10.

Treniruotės

Lietuvių Atletų Klubas pakartotinai praneša, kad sporto treniruotės Kultūros Židinyje vyksta šia tvarka: pirmadieniais — jaunių C ir mergaičių bei berniukų D grupės prieauglio krepšinis ir stalo tenisas. Antradieniais — mergaičių ir vyrų tinklinis. Trečiadieniais — jaunių A ir vyrų krepšinis. Ketvirtadieniais — stalo tenisas visiems ir krepšinis mergaitėms bei berniukų B grupei. Penktadieniais — šachmatininkams. Šeštadieniais 10 val. ryto — vyrų tinklinis. Amžiaus grupės: D — gimę 1963 ir jaunesni, C — gimę 1961 ir jaunesni, B — gimę 1959 ir jaunesni, A — gimę 1956 ir jaunesni.

Pietūs, rengti V. Steponio vasario 16 Kultūros Židinyje, praėjo su dideliu pasisekimu. Pietavo apie 300 žmonių. Pelnas paskirtas Kultūros Židiniui.

Matas Laukus, gyvenęs Wallkill, N.Y., sulaukęs 81 metų amžiaus, mirė vasario 12. Velionis buvo gimęs Lietuvoj ir, atvykęs į JAV, nuo 1920 iki 1937 turėjo savo fotografavimo studiją 214 Bedford Avenue, Brooklyn. Nuo 1935 iki dabar restoranui ir barui 914 Broadway, Brooklyn, N.Y., vadovauja jo dukra Birutė ir žentas Arthur Wakie. Velionies našlė Alice gyvena Wallkill, N.Y., kur jis ir mirė.

PARENGIMAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Vasario 22-23 — VI dailės paroda didžiojoje ir mažojoje salėse.

Kovo 1 — Kaziuko mugės paruošimas.

Kovo 2 — jaunimo pamaldos. Kaziuko mugė.

Kovo 8 — skautų sueigos. Kovo 8 — ateitininkų susirinkimas.

Kovo 9 — Kat. Moterų Draugijos vieša paskaita.

Kovo 15-16 — krepšinio ir šachmatų pirmenybės.

Kovo 22 — skautų sueigos.

Kovo 22-23 — skulptoriaus Petro Vaško keramikos darbų paroda. Rengia Maironio lituanistinė mokykla.

Balandžio 5 — Laisvės Žiburių balius.

Balandžio 6 — Atvelykio stalias. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Balandžio 12 — Hamiltono Aukuro teatro gastrolės.

Balandžio 13 — jaunimo pamaldos.

Balandžio 13 — Juozo Brazaičio pagerbimo akademija. Pradžia 4 v. popiet.

Balandžio 19-20 — Prano Baltuonio medžio skulptūrų paroda.

Balandžio 26 — rezervuota Maironio lituanistinei mokyklai. Bus paminėta tos mokyklos 25 metų sukaktis.

APREIŠKIMO PARAPIJOS MIRUSIEJI

Julija Skarulienė, 79, mirė gruodžio 4 ir palaidota gruodžio 7. Paliko sūnų Aleksandrą.

Zenonas Želvis mirė gruodžio 23. Jis turėjo tik 44 metus. Palaidotas gruodžio 26. Paliko motiną Viktoriją.

Domininka Janulevičienė, 85, mirė sausio 11, palaidota sausio 14. Paliko nuliūdusias dukteris.

Paulina Karaktinas mirė sausio 17, palaidota sausio 20, paliko vyrą Vincą. Ji buvo 66.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie mus užjautė, mirus mūsų brangiai mamytei Kazimierai Akmenskienei Lietuvoje.

Elena Ruzgienė
ir
Ona Žilienė

Lietuvos nepriklausomybės minėjime New Yorke, Kultūros Židiny vasario 16 šoka lietuvių tautinių šokių grupė. Nuotr. L. Tamošaičio

Balandžio 27 — ramovėnai rengia gen. P. Plechavičiaus minėjimą.

— Lietuvos laisvinimo reikalui per Tautos Fondą 1974 gruodžio mėnesį aukėjo šie asmenys: 200 dol. — Ona Ivaškieienė, So. Boston, Mass.; po 100 dol. — dr. A. Matukas, Elmvalė, Ont., J. Jusys, Worcester, Mass., Lithuanian Citizen Association, So. Boston, Mass.; po 50 dol. — A. Balčytis, Chicago, IL, A. Kudirkienė, Union, NJ, Aig. J. Jakšys, Urbana, IL; po 35 dol. — Val. Šimkus, Willow Spring, IL, kun. A. Petraitis, Schenectady, NY, L.L. Šmulskiai, Chicago, IL; po 25 dol. — A. Mankus, Binghampton, NY, dr. Danguolė Surantas, Rockford, IL, M. Zujus, Wilkes-Barre, PA, dr. J. Pilkaitis, Chicago, IL, dr. S. ir M. Budriai, Chicago, IL, St. Skurvydas, Harrison, NJ, J. ir M. Ugėnai, Petersburg, FL. Tautos Fondui aukas galima nurašyti nuo mokestių. Aukoję 25 dol. ir daugiau, jei pageidautų, gali gauti per visus metus Eltos biuletenius.

Tautos Fondo adresas: Lithuanian National Foundation, 64-14 56th Road, Maspeth, NY 11378. (E)

KVIEČIAME APLANKYTI DAILĖS PARODĄ

Šeštoji dailės paroda rengiama vasario 22-23 Kultūros Židinyje. Jai kūriniai suvežti vasario 14 ir 15 į Kultūros Židinį. Šeštadienio vakarą buvo susirinkę visi parodos tvarkytojai, abi vertinimo komisijos ir į parodą suvežtus meno kūrinius peržiūrėjo.

Paveikslų atrinkimo komisija (A. Vakselis, C. Janušas, P. Jurskus, J. Rūtenis) pirmoji apžiūrėjo darbus ir juos atrinko. Viso bus išstatyta per 110 darbų. Jie sukurti įvairiais stiliais, įvairia technika. Dominuoja ta-

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

(atkelta iš 1 psl.)

Šiandien šventė — Tallat Kelpšos.

Solistė dainavo labai laisvai ir pakiliai. Tai buvo vienas iš gražiausių jos pasirodymų. Ją pianu palydėjo Albinas Prižgintas. Palydėjo jautriai ir subtiliai.

Pianistė Aldona Kepaitė paskambino 8 M.K. Čiurlionio preliudus. Su romantišku virpesiu skambėjo ši muzika, pianistės paskambinta su giliu įsijautimu.

N.Y. tautinių šokių grupė dviem pasirodymais pašoko: jaunystės šokį, linelį, šustą, vestuvių polką, landytinį. Grupė graži ir patraukli savo grakštumu, susiklausymu ir šokio švarumu. Pabaigoje buvo pakviesta ir tos grupės nenuilstanti vadovė Jadvyga Matulaitienė ir jai buvo įteikta gėlių. Taip pat gė-

lėm buvo apdovanota ir pianistė Aldona Kepalaitė, ir solistė Irena Stankūnaitė. Akordeonu šokius palydėjo Antanas Razgaitis, o Ir. Veblaitienė prieš kiekvieną šokį paskaitė pritaikytos poezijos posmą.

Pabaigoje vėl žodį tarė Altos pirm. dr. E. Noakas. Jis suminėjo pavardes tų, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio gražaus rengimo, visiems padėkojo už programą už triušą ir pranešė, kad aukų surinkta 1053 dol.

Minėjimas praėjo sklandžiai ir pakiliai. Buvo gerai organizuotas, išlaikytas tempas ir tvarka. Nebuvo nieko nereikalingo, užtruko tik 3 val. Žmonių buvo atsilankę per 600.

Po minėjimo dalis žmonių dar liko žemutinėje salėje, kur užkandžiavo ir šiaip vakarojo. (p.j.)

bus parodos uždarymas ir populiarumo premijos įteikimas. Parodos lankytojai jėidami gaus kortelę ir galės pabalsuoti, kuris paveikslas jiems labiausiai patiko. Tie balsai bus suskaityti ir bus paskelbta, kam teks ta populiarumo premija. Jai irgi skiriama 100 dol. premija. Skiria New Yorko LB apylinkės.

Parodą uždarius, bus galima tą patį vakarą pasiimti paveikslus.

Šioje parodoje bus ir visai naujų vardų. Bus gana daug portretų, bus ir suaktyviniams Čiurlionio metam pritaikytų paveikslų. Ju apimtis labai plati — nuo abstrakto iki realizmo, impresionizmo.

Visi kviečiami atsilankyti.

Woodhavene parduodamas 1 šeimos namas iš 7 kambarių (3 miegamieji). Didelis sklypas arti parko. Kaina labai prieinama. Tel. 441-1182.

Parduodama 2 saldytuvai (refrigerators) ir dvi rašomos mašinėlės. Viena su lietuviškais ženkais. Skambinti tel. 846-5787.

ŠEŠTOJI DAILĖS PARODA

1975 VASARIO 22-23 DIENOMIS
KULTŪROS ŽIDINYJE

Parodoje dalyvauja per 30 dailininkų, išstatyta per 110 kūrinių

PARODA LANKOMA:

vasario 22, šeštadienį, nuo 12 v.r. iki 10 v.v.
vasario 23, sekmadienį, nuo 12 v.r. iki 8 v.v.

Iškilmingas parodos atidarymas ir premijų įteikimas šeštadienį 7 v.v.

Populiarumo premija įteikiama parodą uždarant, 8 v.v. sekmadienį.

Paroda rengiama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti.

Ją rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA

N.Y. Lietuvių Atletų Klubas jaunių C grupės krepšinio komanda. Iš kairės: Paulius Gvildys, Tomas Garunkštis, Ričardas Naronis, Ričardas Šimkus, Petras Dičpinigaitis, Raimundas Česnavičius ir Viktoras Lora. Nuotrauka A. Česnavičiaus